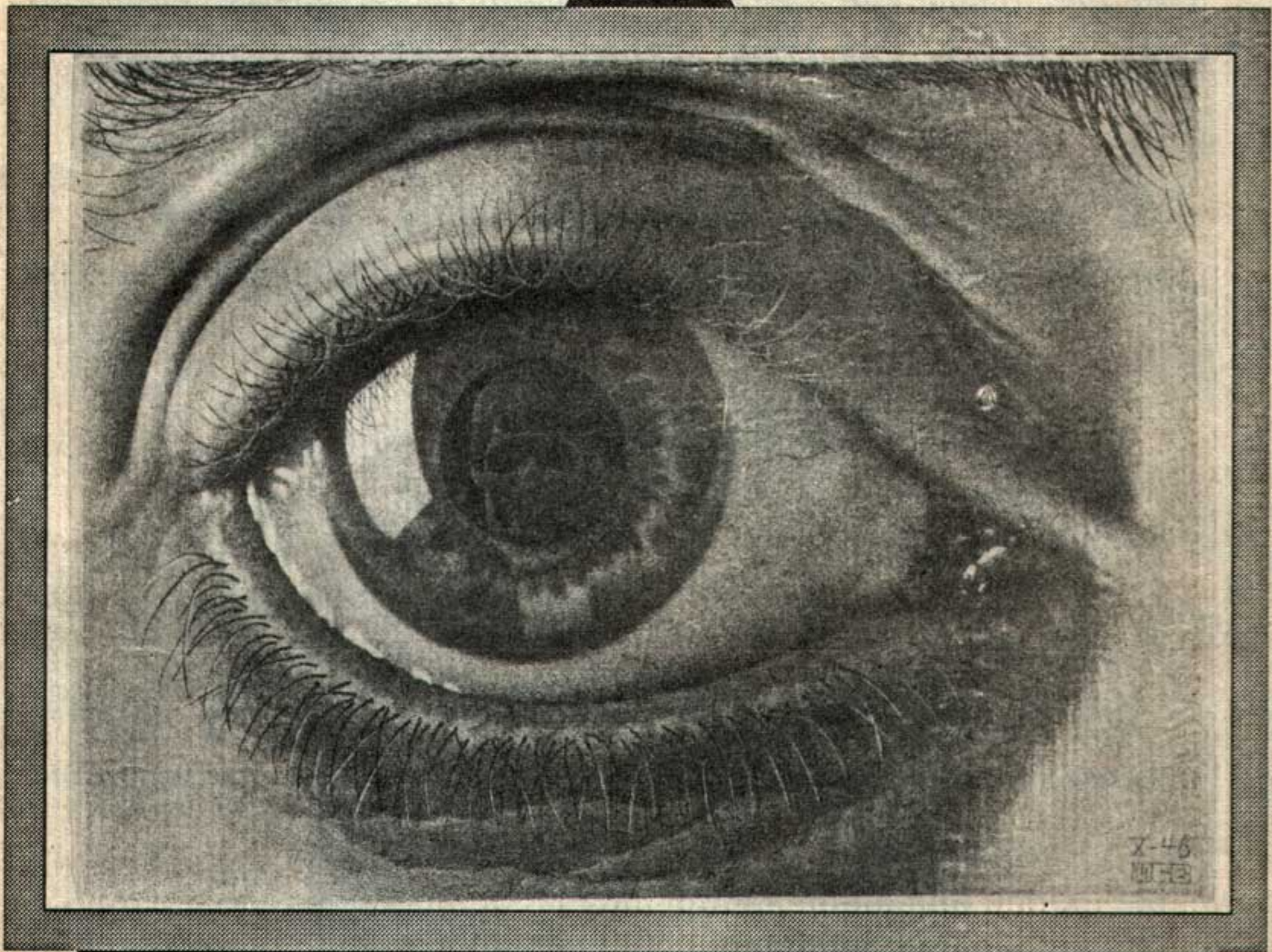

ШТА ХОЋЕШ

ЛИСТ МЛАДИХ

БРОЈ 1 ГОДИНА I

ЈАНУАР 1993.

ИНТЕРВЈУ
БОРЉЕ БАЛАШЕВИЋ
РАДЕ ШЕРБЕЦИЈА

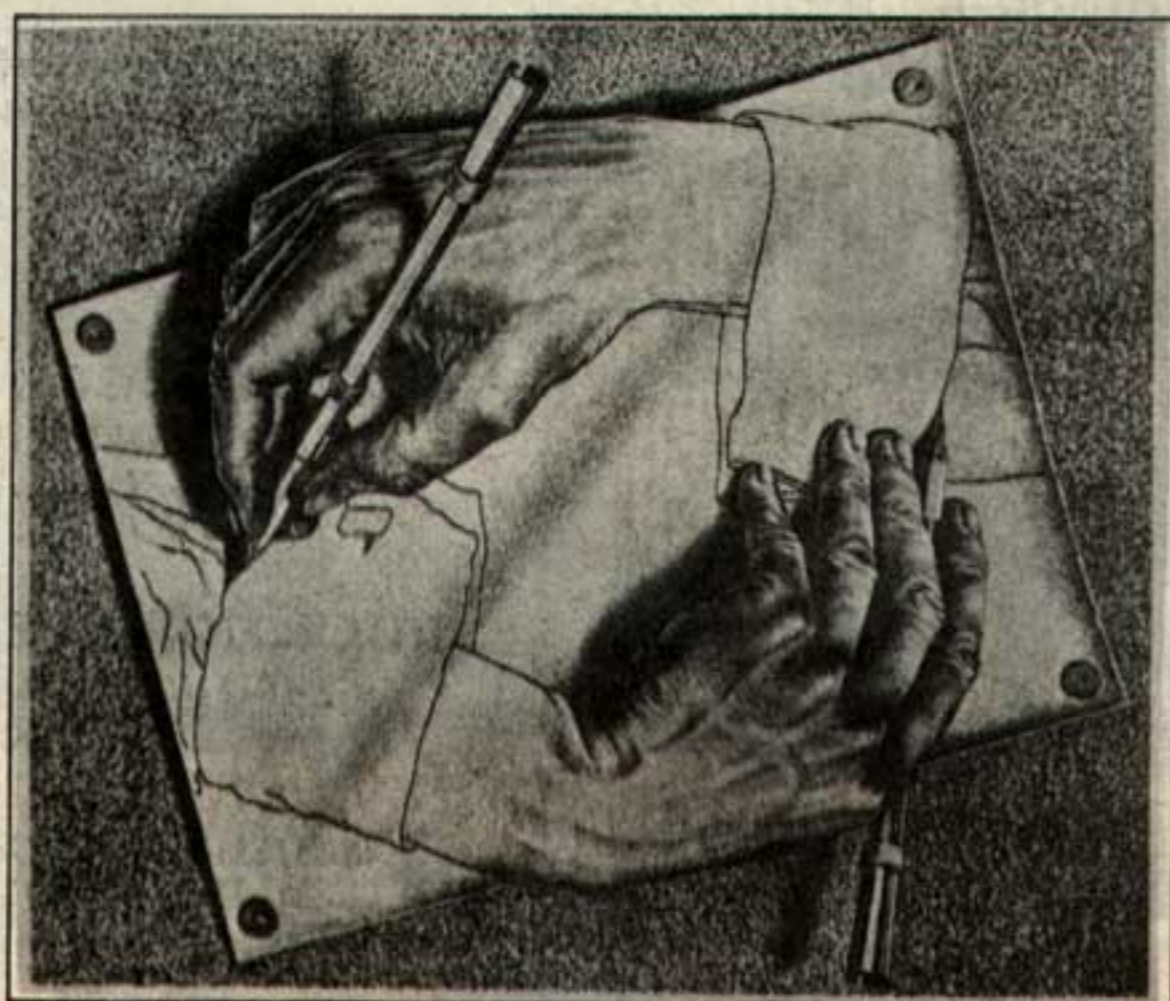
РОКЕНРОЛ
РАМБО АМАДЕУС
СТРИПОВИ

Nije postojao nijedan list za nas. Zato smo mi napravili list za vas. E, sad bih ja trebalo malo da ga hvalim. E, pa baš neću. Umesto toga javnosti ću prezentovati ultimativnu listu naših zahteva:

HOĆEMO NORMALAN ŽIVOT, SADA!

P.S. Da, ljudi, ako imate sjajne ideje, ako imate petlju, dođite da zajedno napravimo pravu stvar.

Rastko Šejić

ИТА ХОРЕШ

Glavni i odgovorni urednik

Rastko Šejić

Uredništvo

Gojko Gelev

Nebojša Jovanović

Nenad Mirčevski

Marija Krunic

Design by

LIETA XOTELI

ilustracije u ovom broju:
Maurits Cornelis Escher

Nadite nas u Domu omladine (IV sprat)
svakog utorka između 17 i 20 časova

Zahvaljujemo se Zokiju, Bogu i
svima koji su nam pomogli

Mi smo ovo sami izdali zahvaljujući
mudrim ljudima koji su imali petlju
da nas podrže

SADRŽAJ

INTERVJU

RADE ŠERBEDŽIJA
PLAVO MI OKO CRNO POSTALO 4

FANTOM SLOBODE

PREMIJERA „KOSE“ U SARAJEVU 6
PEPSILJUGA, MODERNA BAJKA 7
RAMBO JE MOJ IDOL 8
SEĆANJE NA BUDUĆNOST 9
POBIĆE NAS REĆIMA! 9

STRIP

THE LITTLE RADOJYCA:
MATERIJALNA STRUKTURA
PRIVREDNOG ŽIVOTA 10

INTERVJU

DORDE BALAŠEVIĆ
SLOBODA - DA! 11

S ONE STRANE DUGE

ISPOVEST: POSTALA SAM ŽENA 14

STRIP

RAMBO AMADEUS, KPGS, I PEGEPE ERTEBE
U BORBI PROTIV ZEMALJSKIH
SILA ZLA I OPAČINE
SCENARIO: RAMBO AMADEUS,
CRTEŽ: JUGOSLOVENSKE NINDŽA 15

OKO KULTURE

ŠTA SE TO DOGADA U SLOVENIJI 19
FILMSKA I POZORIŠNA NEGA 20
RECENZIJE FILMOVA 21

TEST

ISKLUČIVOSTI 23

DABOGDA CRK'O ROKENROL!

BRZI BENDovi SRBIJE 24
AGENT 86, PUNISHMENT PARK 26
RECENZIJE PLOČA 27

ROCK HOMAGE

GRATEFUL DEAD 28

IZVAN KRUGA

SUMERCI SU PROGLEDALI 29
ŽVAČITE, GRICKAJTE, DRŽITE DIJETU ... 30

◀ Intervju ▶

Rade Šerbedžija, glumac **PLAVO MI OKO CRNO POSTALO**

Ovo je poslednji intervju koji je Rade Šerbedžija dao pre svog odlaska u Ljubljanu, gde se i sad nalazi.

-Patrijarh Pavle je izjavio da se na ovom prostoru ubijamo zaboravljajući da smo mi u stvari braća.

Š: Ovo što se kod nas dešava je postalo toliko iracionalno da ne verujem da postoji bilo ko ko to može objasniti. Čak ni psihologija, čak ni psihijatrija, čak ni filosofija, ni jedna znanost ne može objasniti šta se to dešava i zbog čega ljudi koji su do juče sasvim, može se reći mirno, živeli zajednički odjednom se toliko povampire. U osnovi svega je strah. Normalno da u svakom narodu i u svim nacijama postoji militantni deo ljudi koji svoje ciljeve misle ostvariti agresijom, ratom.

-Kod nas su takvi zavlitali.

Š: Strašno. Medjutim, ne verujem da je to mišljenje većine svih tih naroda koji žive na ovom prostoru. Ali, većina u naciji je preplašena. Preplašena za goli život, za egzistenciju, za svoju familiju ... Tako da mnogi ne reaguju, zakopavaju glave u pesak kao da se to njih ništa ne tiče. S druge strane čak možda i negdje onako sasvim perverzno i tiho povlađuju toj politici, „svojoj“ nacionalnoj, iako se u dubini duše ne slažu s tim. Potpuno neobjašnjivo.

-Posmatrao sam vojnika koji je plakao slušajući vašu pesmu („Neću protiv brata svog“).

Š: Pesma je emotivna jer je izišla, pre svega, iz iskrene moje emocije prema tome, pa je tako ljudi i doživljavaju. Osim reči, ima tu vrlo čudnu glazbu truba koje su tužne, koje asociiraju na Posmrtni marš, ali je tu i takt bečkog valcera. To deluje strašno. Ja sam tu pesmu napravio u trenutku kad još nije bilo toliko krvi, kad su mladići tek kretali na front ... Sad je ona paradoksalna. Ja pevam „neću protiv

Ako mogu izabrati dan za smrt
neka bude kiša
i neka bude petak
tako ću se do milje volje
čitavu subotu i nedjelju
naspavati na Mirogoju.

druga svog“, a drug na druga ubija, oči vadi, seče uši i ne znam šta sve rade u toj okrutnosti užasnoj.

Uz tu pesmu napravljen je čitav album zajedno sa Kemalom Montenom i Davorinom Popovićem za Diskoton. Album je odštampan i pojavio se u prodavnicama u Sarajevu, koga više nema...

-Davorin Popović se protestno prošetao po ratnom Sarajevu da pokaže da još ima normalnih ljudi. Izjavio je jedino da je očajan.

Š: Kako bi se drukčije čovek danas osjećao nego očajno?

-Majka hrabrost u jenom trenutku u predstavi kaže: „Ovo je ta godina o kojoj će se pričati, ovo je ta godina u kojoj će se čutati“. Predstava donosi duh jednog novog teatra.

Š: Ne postoji recept jednog teatra. Veličina pojedinih dramskih pisaca jeste da to delo može da se prilagodi različitim vremenima i ukusima. Bilo bi dosadno stalno ispoštovati taj princip fau-efekta Brehtovog teatra jer bi predstave nalikovale jedna na drugu. Mi smo pošli sasvim slobodno na taj način oživeli predstavu. Išli smo do kraja sa emocijom unutra iako je Brehtov teatar oslobođen na neki način, emocije, odnosno kod njega je ona hladna i kruta, što i prilici germanskom mentalitetu. Mi smo svesno išli na to da prilagodimo predstavu našem duhu.

28.7.91. u Sarajevu, YUTEL-ov koncert za mir

-Breht je čitav život bio levičar. Zanimljivo je da ga nikad nisu primili u Partiju.

Š: Njegovo ljevičarstvo je bilo odraz njegovog filozofskog razmišljanja o svjetu. On je poput Krleža koji je cijeli svoj život bio ljevičar ali što se tiče konkretnog ulaska i izlaska iz Partije on je stalno ekvilibrirao na toj žici. Malo ga prime, malo ga izbace. Nije mogao da se svrstava u takvu vrst pokreta koji jest ljevi pokret ali izvršavajući samo svoju osnovnu funkciju, samo revoluciju, samo smenu vlasti i ništa drugo, sam po sebi je bio ipak ograničen i slijep i nezreo. To se jasno vidi i po posljedicama komunizma i u Rusiji u ostalim djelovima svijeta, specijalno kod nas. Cijeli pokret je došao prerano. Marksova ideja o komunističkom i socijalističkom uređenju je došla prerano, među ljude neuke, među ljude koji nisu bili sposobni da tu filozofsku ideju pretvore u djelo. Zato postoje ljudi kao što je Breht, kao što je Krleža, kao što su mogli drugi u suštini ljevičari, dakle ljudi na strani promjene svijeta i odnosa u svjetu i promene čoveka kao čovjeka i njegovih nazora na svetu ali su isto tako protiv jedne agresivne rušilačke politike kakvoj su robovali svi ljevi pokreti u svetu.

-Vi ste levičar?

Š: Da, ja sam ljevičar.

-Kakvo je vaše mišljenje o čoveku koga glumite u „Ko se boji Virdžinije Vulf“?

Š: On ima u sebi svoju vrstu patnje koja je privatna. Njegova privatna nesreća je njegov privatni život sa ženom koju je voleo i koju i dalje voli na neki način, voli je demonski sa svim njezinim manama i vrlinama. Njihova nesreća je to njihovo dete koje nije rođeno, a starost je zakucala na vrata. Ni jedno ni drugo ne pripadaju onoj vrsti

A danas se eto odjevam u crno
crne cipele i crna košulja
i šešir crni na glavu nataknem
i nekako se crno osjećam
gradovi crni i rijeke crne
plavo mi oko crno postalo
i misli crne oko mene plove
(naravno kovčezi crni ko uvijek)
al' i kukuruzi crni postali
i kruh što ga jedem crno miriše
i zubi mi crne od njega

ljudi, malograđanskoj, koji umeju taj svoj život pretvoriti u jedno jutarnje podnošenje, pijuckanje kafe, razgovor o vremenu i banalnostima i čekanje smrti. Obađvoje su u sebi, zapravo, toliko agresivni, toliko osobeni, da im predstoji samo jedna užasna borba, igra jedna, da im ne bude dosadno i izjedanje u toj nesreći i patnji. Džordž je pobunjenik protiv američkog načina života, nekakvog bljutavog aljkavog zdravog organizma i ograničenog mišljenja o svetu i o životu. On je čovek koji se gadi te vrste uživanja u polivinilu, u revoluciji najlona, kaučuka, u reklamama. Dakle jedan kompletni intelektualac i takođe, mogu da kažem, sigurno u dubini duše - ljevičar jer je nemoguće da jedan čovek toliko blistave inteligencije i znanja ne postane, na primer, šef katedre za istoriju. A on bi postao šef katedre kad bi on to zaista želio, kada bi morao da pregazi preko svojih principa. Dakle to je zaista jedan samotnjak, jedan čudak, jedan nesretnjaković, jedan gubitnik, ali jedan od tipova koji se čoveku mora svideti bez obzira na sav njegov cinizam, na svu njegovu tešku prirodu.

Ubit će nas noćas neki Oni
tiše dragana
savij se u klupko
i primi u krilo svoje
sve tvoje živo
tako ćemo sklopčani čekati
strašni sud
uazlud se trudiš pobjeći nekud
i susjedi su čvrsto zabravili vrata
još ova dva-tri sata
doći da ti gledam oči
tako će sporije po nas doći.

-Da li ćete opet raditi sa Ljubišom Ristićem?

Š: Sigurno, mi smo drugari i slično mislimo o teatru. Ali, sada se ne može tako lako raditi teatar kao što smo mi to radili, brzo i lako. Sve je bilo munjevito ali i dosta tačno. Sad smo onemogućeni počev od veza i publike koja je izbeumljena, do toga da smo svi sabijeni u dvorišta i samim tim naš teatar gubi svoj osnovni smisao, a to je taj KPGT, to su svi ti ljudi iz cele Jugoslavije i naše putovanje po celoj bivšoj Jugoslaviji.

-Vi ste, pored svega, i pesnik. Izdali ste dve zbirke pesama.

Š: Ja ne volim za sebe da kažem ni da sam pesnik iako se podrazumeva da ako je neko napisao dve knjige pesama da se za

njega može reći da je pesnik, opet se ne može reći. Ja se prevashodno bavim glumom, i tu sam najpotpuniji i najbolje rezultate, što se mene tiče, dao. Ja sam režirao desetak predstava do sada i bavio sam se pisanjem. Cela ta aktivnost dodatna glumi jest proizašla iz te vrste nemira, iz bavljenja umetnošću uopšte, tako da su moje pesme inspirirane i vezane za teatar. Zapisao sam mnoge stvari za koje nisam mogao pretpostaviti da će mi se desiti ...

Rastko Šejić

Avala Viaggi

U SARADNJI SA PUTNIK-OM

**AUTOBUSOM ŠVAJCARSKOG
PREVOZNIKA, VOZI VAS DO
CIRIHA I PARIZA**

INFORMACIJE NA TEL: 222-1100

FANTOM SLOBODE

DAJ NAM SUNCA premijera „Kose” u Sarajevu

Sjebali su Sarajevo, to već znate. Totalno. Kao - jebiga, rat je, dešava se. Naši ljudi. Kao. Valjda.

E sad, zamislite prijatno veče, 11.11. sreda-srednji dan. U toku dana nije bilo mnogo pucnjave. Teatar 55. Posle četiri meseca proba (vode i struje uglavnom nema, to valjda znate) premijera "Kose". Pesme su odpevane na engleskom, a dijalog je bio na srpsko-hrvatskom. Bilo je nekih izvodačkih nesavršenosti u plesnim scenama i pevači nisu baš savršeno pevali na engleskom što je i normalno s' obzirom na to da je čitav događaj pripremala nacionalno mešovita ekipa od tridesetak ljudi (i Muslimani i Hrvati i Srbi) čiji su veći deo amateri. Profesionalci su samo neki pevači i nekoliko muzičara (nema značajnih imena). Pesme su vrlo dobro skinute. Tekst je modifikovan u odnosu na „četnike": „Pošaljimo ove primitivce u pakao, otmimo im puške i polomimo ih o njihove glave...", što je i shvatljivo s' obzirom na mesto događanja. Za ovu "Kosu" je vezan ogroman entuzijazam. On je nagrađen velikim aplauzom posle svake muzičko- plesne scene. Predstava je završena izvođenjem na bis pesme „Let The Sun Shine In". Publika je dolazila na predstavu samo sa pozivnicama ali je sala bila mala za sve posetioce. Premijera je izgledala pravo evropski zahvaljujući inatu sarajevske raje koja je na nju došla u smokinzima i najsvečanijim haljinama. Vest o ovome je dan kasnije preneo specijalni dopisnik AFP-a iz Sarajeva g. Patrik Rahir.

DAJ NAM SUNCA (prevod Ateljea 212)

Ja sam po krugovima vode hodao

I zrna sreće sebi tražio

A video sam samo maglu u očima

Svako jutro novi strah

Svako jutro nova laž

A u srcu pustinja

Ljubav, na belim krilima će doći

I okajati naše grehe sve

I povesti u zemlju sunca i zlatnih jabuka

Daj nam ruku milosti

Budi ista kao mi

I od zla nas izbavi

Ako veruješ u snove

Zagrli me noćas ti

Zagrli me moja draga

Jer život prolazi, sad je čas

Svega će biti na svetu

Samo neće biti nas

Osećam, tvoje nas oči sada gledaju

I ljubav čista kao majka

U naša mlada srca vратиće senke radosti

Daj mi ruku ljubavi

Budi ista kao ja

Tamo nema oblaka

Daj nam sunca, daj nam sunca, daj

Da nam sunce večno sja.

ZA OVU ZEMLJU VEŽE ME SAMO SILA ZEMLJINE TEŽE

Šta da radi osamnaestododišnjak kad lepo vidi da isto veče ne može kupiti i pizzu i cigarete, kojem roditelji mršave, što od nejela, što od nerviranja, i nad čiju je zemlju davno poslao kužni oblak rata. On živi

a) U zemlji koja ga nipošto ne treba, što mu svakim danom daje do znanja. Jer, ne bi direktori (razni) imali više od pedeset godina, i ne bi ga školovali za nešto za šta će i oni sami reći: „šta će nam to, toga nema nigde u svetu!“ U svojoj mladosti vide opasnost, i pod

b) Žive u zemlji koja im apsolutno ništa ne pruža. Stručno usavršavanje, zaposlenje, napredovanje u poslu su apstraktni pojmovi. Fakultetski obrazovan čovek je osuđen da živi na "roditeljskoj grbači", a ako ne želi, preturaće džakove s jednog mesta na drugo kod nekog privatnika, zaraditi neku paru i nikoga neće pitati ni za šta. Svaki podatak više samo predstavlja korak bliže saznanju o uzaludnosti i suvišnosti obrazovanja. Intelektualna osveštenost nije poželjna, i ne plaća se dobro.

Mladići će prvom prilikom zameniti patent-olovke puškama, fračeće im bombe oko glave, izderavanja koja ne vode ni u šta, osim u propast (ali propast individue ne zanima državu). Za to vreme devojke će ih čekati, u nemogućnosti da nađu nekoga ko će saslušati njihovu priču do kraja.

I kako da ta mladež ne proživi svoj život, uzalud ga ne protraći, namiriši Chanelovim parfemom... Sve što ima je ovo danas, budućnost se ne prostire ni dvanaest sati unapred. Njih ne pita niko za savet, njihovo znanje je nepotrebno i po prirodi su pacifiste, jednom rečju-suvišni. I zato nije čudno što će jednog dana otići, da rade. Tamo ih bar niko neće razumeti kad psuju, niko im neće puniti mozak velikim državnim planovima i svaka kap znoja će biti proporcionalno naplaćena.

Damjana Mraović

PEPSILJUGA

U davna, pradačna vremena, živeli su u dvoiposobnom stanu muž Hektor, žena Persida, tri sina Zoran, Goran i Boban, kćer Elena i pas Sima masni iz dalekog svemira, koga su iz milošte zvali Tron. Jadnu kćer su svi maltretirali zato što je bila najmlađa, žensko, bez škole, dobrodušna, neuka i bez okolišanja.

Zbog svega toga su je i nazvali Pepsiljuga. Naime, njen posao je bio da usisava stan, pere sudove, baca đubre, javlja se na telefon, ne jede, ne pije, izvodi Trona u šetnju i da spava na terasi. Ona nije imala vremena kao njene vršnjakinje da preskače lastiš, juri momke, igra žmurke, posećuje bioskope ili obara ruku sa muškarcima. Njen život je načisto bio u minusu. Sama sebe je oplakivala, bez hrabrosti da ukućanima prigovori. Ipak, i tu je pravda postojala. Igrajući loto, tajno i bez ičijeg znanja, ušla je u sve pore igara na sreću. I, jednog lepog dana, sreća joj se i osmehnula. „Ubola“ je sedmicu, postala enormna bogatašica i, što je najvažnije, promenio joj se život u roku od pet minuta. Kupila je sebi kuću, nakit, kola, frižider i bestrzajni minobacač. Postala je popularna, napredna i objektivna. Saletali su je momci, u želji da ožene divnu bogatašicu. Međutim, ona je ostala verna svom Tronu i samo je on mogao da bude u njenoj blizini. Kad se sve malo primirilo i stabilizovalo, odlučila je da se osveti svojim najbližima. Pozvala ih je u goste, sačekala ispred kuće i svakome dala po braon bojom obojeni koverat. Majka je dobila plastični ofinger "mejd in Čajna", otac novu nalepnicu "škorpion" alarma, a braća po dva šrafa. Isti (šrafovi) su bili zardali, neaktivni, audio-manualni, ne-efektivni, dva centimetra visine, jednom rečju, beskorisni. Uz to, svakome je poslala i po poljubac.

Eto, pravda je zadovoljena. Mlada dama će ubuduće živeti na visokoj nozi, Tron će radosno poskakivati oko te noge, zli će ostati zli, zelena trava će porasti, a, u stvari, obradivost će zadržati visok stepen funkcionalnog heksa-decimalnog transpon-busnog reaktora sa primesama velikog teoretskog pleksiglasa tu i tamo.

Naravoučenije: ni Snežana nije džabe pomagala patuljcima, već je sve to unapred smišljeno od strane velikih sila koje spravljaju novi svetski poredak.

Nenad Mirčevski

Ulica

„Još šest bandera i tu smo. - Koliko još? - Još sedam puta toliko, oko 700 metara. - Ne mogu više, bole me noge.“

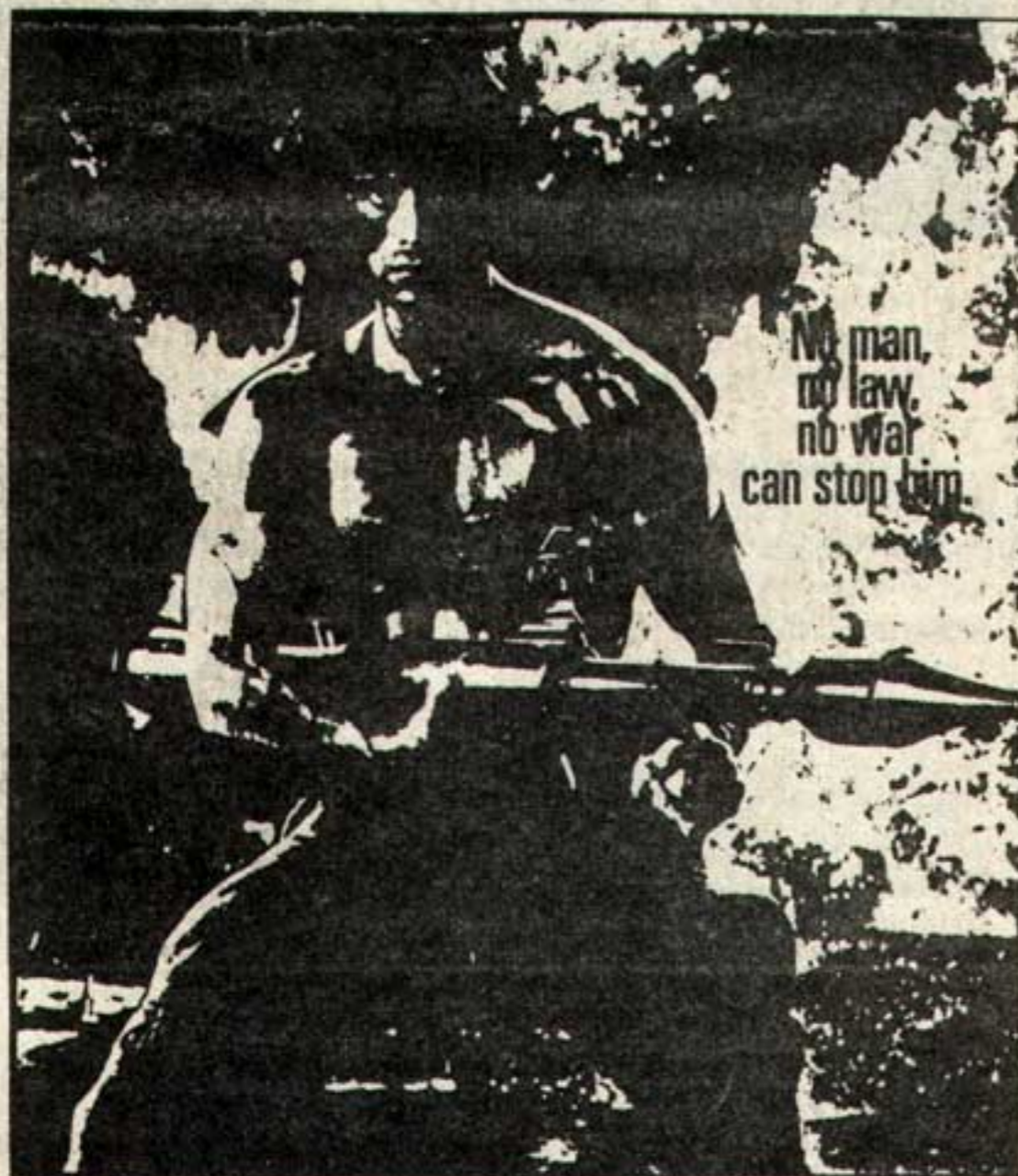
Koračali smo, čuo se topot naših mnogobrojnih stopala. Bilo nas je četrdesetjedan. Ušli smo kroz prozor. Sela sam. Izašli smo. Našli smo se napolju, u hladnom mraku, okruženi čempresima. Vazduh se ledio. Izgubili smo se kroz seoske bare.

Marija Kuprešanin

RAMBO JE MOJ IDOL

Školski sistem naše slobodarske zemlje već više od četiri decenije krasi predmet predvojnička obuka. Kroz nastavnu praksu i godine, on je evoluirao u najlepší izdanak našeg obrazovanja - odbrambenu i zaštitnu kulturu. Ta jedinstvena kultura (jugoslovenski doprinos svetskoj kulturnoj baštini), kako kažu udžbenici, deo je ukupnih ljudskih materijalnih i duhovnih dostignuća, i nerazdvojni deo civilizacijskog razvoja naroda Jugoslavije. Zbog toga se celokupno stanovništvo, na odgovarajući način, i dalje stalno mora osposobljavati i pripremati za savršenstvo odbrambeno-zaštitnih poslova i zadataka.

Naši se mladi ljudi, stoga, planski i organizovano upoznaju sa svim komponentama i aspektima ove nadasve interesantne kulture; upoznaju se sa izvorima i oblicima ugrožavanja našeg društva i svih njegovih vrednosti, sa interesima društva (!) koji se moraju braniti i po svaku cenu i odbraniti, sa vrstama ubojitog oružja koje se u te

svrhe koristi i, naravno, načinom njegovog korišćenja. Naš je šesnaestogodišnjak zato jedan od retkih u svetu (ne računajući male Azerbejdžance) koji zna da puca iz puškomitraljeza, baca ručne bombe, tromblonske mine... Jedan je od retkih koji u školi uči kako da vrši diverzije i rušenja, koristi eksplozive, postavlja protivtenkovske mine, minira radne stolove, sakati i ubija bližnje.

Pored svih ovih životinjskih mudrosti i veština, novi udžbenici koje odobrava Prosvetni savet Republike Srbije (u saradnji sa Ministarstvom rata) sadrže i neke druge, ništa manje interesantne stvari, neophodne za dizanje naših mladih ljudi na željeni kulturni nivo. U udžbeniku "Odbrana i zaštita I, za prvu godinu učenja u srednjoj školi" (Pujić, Lepir, Ivanović; 1991) npr. opisana je aktuelna politička situacija definisana situacija naših suseda i stavovi vlade na način koji neodoljivo podseća na drugi dnevnik RTB-a. (imajte na umu da govorimo o srednjoškolskom udžbeniku). Evo nekoliko specifičnih rečenica: „Srpski narod hoće da živi u demokratskoj zajedničkoj državi, u punoj ravnopravnosti sa svima onima koji to žele.” (str. 35) „Ponašanje i težnje nacionalističko-separatističkih snaga nije uplašilo srpski narod, naprotiv, to je ojačalo spremnost i odlučnost Srba da se odlučno i dosledno bore za miroljubivo i demokratsko rešavanje svih iskrsljih problema i da se na demokratskoj i ravnopravnoj osnovi izgradi nova država sa svim onima koji to žele. U takvoj situaciji Republika Srbija se našla pred istorijskim zadatkom da jača svoje odbrambene i zaštitne snage...” (str. 35) „Republika Srbija prihvata sve politički dobronamerne pokušaje posredovanja evropskih zemalja u razrešavanju jugoslovenske krize. Međutim ona najodlučnije odbija...” (str. 36) TAKO TREBA! Za sve one koji i dalje smatraju da je ovo učilo „nebojeno” i čisto (kao vazduh posle kiše) evo jedne rečenice koja se na 152. strani nalazi ispod slike miniranog mosta: „Hrvatska 'demokracija' ruši sve mostove koji su nekada spajali naše narode” (bez komentara). Eto ugrožavanja naše otadžbine i njenih interesa protiv kojih se svaki pojedinac i omladinac mora boriti (uostalom, on se ništa i ne pita). Čarobno! U udžbeniku su, dalje, opisane male tajne velikih majstora rata - ubojita oružja koja se koriste za miroljubiva i demokratska rešenja problema: pištolji i revolveri, puške, tromblonske mine, puškomitraljezi, ručni bacači, ručne bombe, minobacači, hemijska borbena sredstva (bojni otrovi, hemijske granate), biološki agensi, zapaljiva borbena sredstva, minsko-eksplozivna sredstva (eksplozivi, protivpešadijske i protivtenkovske mine, mine izenađenja), oklopna borbena sredstva... Opisan je način na koji se vrše diverzije i razna rušenja, miniranja telefona, radio prijemnika, vrata, radnog stola...

Sve ove naučne discipline savladuju se, po planu i programu, u školi kao obavezan predmet, a sve više mladih nosi maskirana odela. Kraj je očigledno blizu.

Daniel Reljić

POLITIKA DA ILI NE

Normalno je da smo svi preopterećeni politikom. Gde god se okrenemo ona je tu. Dakle, neizbežna je. Međutim, neki uporno pokušavaju da pobegnu iz ovog vremena. Ali, ono je tu. Ne treba bežati. Ne može se pobeći. Svi se mi moramo okrenuti problemima današnjice, jer tu su naši problemi. To je naša budućnost i moramo je graditi mi, a ne neko drugi. Vreme je da se uozbiljimo i počnemo da razmišljamo. Neki od nas će na fakultet, neki u vojsku, neki preko grane. Hoće li biti fakulteta, hoće li se svi vratiti iz vojske i zašto nam ljudi odaze? Da li politika nije naš problem? Nije politika samo Sloba ili Panić. Politika je i tvoja iscepana jakna, stare patike, strah da sutra ne odeš na neki novi front. Kada to shvatimo naći će se mesto za politiku u svakom od nas. Poruka je jasna: „Hodaj sad kao ZOMBI”.

Željko Jović

foto: Saša Savović

SEĆANJE NA BUDUĆNOST

Leto je bilo jako toplo. Počelo je desetak dana ranije i završilo se pre predviđenog roka. Neki su ga prespavali, neki jednostavno preskočili, ali ono je ipak postojalo.

U svim novinama iz tog perioda najčešća reč bila je :spontano. Spontanost u svim varijantama. Kažu da ne treba ponavljati stare fraze, ali neke stvari se drugačije ne mogu iskazati. Dakle, sve je i počelo tako - spontano.

Prvo je bio miting na Studentskom trgu (padala je kiša), a onda su se studenti razišli po fakultetima (ona poznata tri: filozofski, filološki, PMF). Traženi su ljudi, svako ko je znao nešto da radi za to se i prijavljivao. Tako su organizovane službe: propaganda, pres, obezbeđenja, ... Ljudi koji se nikada ranije nisu bavili sličnim stvarima su uspeali da naprave sistem koji je sasvim dobro funkcionisao. Ta tri fakulteta su bili jedina dobra stvar koja se u to vreme dešavala, jedini sistem koji je radio, a oslanjao se samo na sebe. Počeo je život. Društvena, kulturna zbivanja, koncerti, dijaloz, rasprave, predavanja. Sve se to tamo dešavalo. Tamo se jelo, spavalo, živelo. Počela je sloboda, značajna iako mala i moguća samo na kratko vreme. Nešto što je dugo vremena postojalo i skupljalo se u mnogim glavama počelo je da se dešava. Bunt nastao iz nemogućnosti da se misli drugačije, da se pokaže ono što se zna i može, i da neki novi ljudi zamene one već davno propale. Bolest od rata, sramota od ubijanja, strah od smrti i želja da sve to prestane. Ukazivanje na besmisao, nada da se na njih može uticati i vera da sloboda nije nemoguća. Nazivali su ih ruljom, ali gomila u kojoj svaki pojedinac misli prestaje da bude rulja. Nazivali su ih izdajnicima, ali ne možeš izdati ono u šta nikada nisi verovao, niti spasavati čast koju su izgubili drugi. Optuživali su ih da su strani plaćenici, pričali o velikim sumama dolara i maraka koje se obrću na Univerzitetu.

Ono što je tada bilo najvažnije bila je vera. Vera da mogu uspeti, nada da se nešto može promeniti, da se razumom može uticati na silu. Želja da se pokrenu i ostali, da i oni mali, obični građani počnu da misle, shvataju i osećaju. Misao da oni to mogu. I hoće.

Uskoro, toga je nestalo. Studenti su počeli da se osipaju. Izbile su i svađe, puno ih se vratilo svojim kućama (nisu imali sredstava da plaćaju smeštaj i preko leta), a neki su se jednostavno posvetili samo sebi i svojim ispitima. Prvi simptomi da se nešto raspada, da neka nerealna vera u sopstvene mogućnosti postoji. One jesu velike, ali po ko zna koji put ovaj sistem je pokazao da ga laž, korupcija i beskrupuloznost i dalje čine moćnim.

Studenti su skupljali potpise za predsedničkog kandidata Milana Panića. Njegov štab su uglavnom oni sačinjavali.

Krunić Marija

studenti u maršu ka Slobinoj kući, tamo ih je dočekalo „šesdeset iljada“ policajaca i pitalo: „Šta je bilo?“. „Nemamo pojma.“

POBIĆE NAS REČIMA!

Dvadeset drugi rođendan. Univerzitet. Umotana u ćebe. Opijena duvanskim dimom otvorila sam enciklopediju...

„Gramagijatika: Nova grana gramatike koja se bavi popisivanjem, klasifikovanjem i proučavanjem magičnih reči. Koristi aparaturu i dostignuća savremene fonetike, morfologije i sintakse. Kod nas, iako još u povoju, ova disciplina već je zabeležila značajne rezultate.“

„Magične reči: Lekseme ili sintagme kojima se opisuju tipične pojave iz socijalnog i političko gživota jedne zemlje. Pošiljalac poruka njima kreira i koriguje željene modele ponašanja kod najvećeg dela populacije.“

Pokušaj razumevanja smisla i značenja magičnih reči u najvećem broju slučajeva razorno deluje na njihovu moć, budući da iza zvučne artikulacije ili ne stoji ništa, ili je posve besmislen. Najpouzdaniji kriterijum uspešnosti magije je formiranje uslovnog refleksa kod primaoca poruke. Karakteristično reagovanje jedinke podložne uticaju MR ispoljava se na dva nivoa: spoljašnjem (pojava grimasa i mimike kao što su skupljanje obrva, zamišljen pogled, blago klimanje

glavom i odobravanje svega što sledi) i unutrašnjem (formiranje specifičnog mentalnog sklopa neotpornog na sve vrste indokrinacije, manipulacije i zatupljivanja. Na pojavu magične reči, kod jedinke se aktivira složeni mehanizam organskih promena koji, u slučajevima krajnje izdresiranosti prouzrokuje destrukciju svih delova nervnog sistema, osim vegetativnog). Stepem podložnosti jedinke magiji reči obrnuto je srazmeran ispoljavanju njene individualnosti i čvrstine karaktera, broju konsultovanih izvora informacija i intelektualnom nivou pojedinca. Jednom zahvaćen virusom podložnosti MR organizam se vrlo teško oporavlja; intenzivna nega i terapija za sve oblike zavisnosti organizovana je 1992. godine u okviru „Protesta studenata“ beogradskog Univerziteta.

Prema poslednjem popisu gramagijatičara Filološkog fakulteta, trenutno je u opticaju preko pet stotina magičnih reči a najfrekventnije su: „situacija“, „križna žarišta“, „interes naroda“, „rub egzistencije“, „inflatorno kretanje“, „opšte dobro“...

Vesna Vojvodić

★ THE LITTLE RADOJUCA у епизоди:
МАТЕРИЈАЛНА СТРУКТУРА ПРИВРЕДНОГ ЖИВОТА ^{Коста} 1992.

◀ Intervju ▶

Đorđe Balašević SLOBODA - DA!

-Dve godine ste ćutali. Sada imate nekoliko koncerata u SC-u.

Đ: Nisam mogao da radim. Nisam radio prošle godine koncerte u Sava Centru za Novu godinu. Mislio sam da će to publika shvatiti i shvatila je da u momentu dok se neki gradovi bombarduju, dok negde vlada tifus, dok neko ostaje bez noge, očiju, dok s najlon kesom stoji pred svojom kućom koja se puši, nema smisla da ja sad pevam: „Ljubio sam snašu na salašu strasno”. Ali onda se postavlja pitanje dokle ćutati. Ja sam sve mislio: znaš šta, osudiću sebe na ćutanje godinu, dve, dok prođe ovo, ali ovo izgleda neće proći. Listao sam malo istoriju bio je jedan stogodišnji rat između Engleza i Francuza, bio je i jedan tridesetogodišnji rat, to su najgore varijante. Ova dva velika su bila po četiri-pet godina. Prošle su dve godine, znači samo još devedeset osam godina da izdržimo i gotovo. Ovo su stvari koje se razvijaju kao tipovi koji plivaju sve dalje od obale da bi se spasili. Moraćemo se jednom udaviti. Jedino još imam poverenja u Beograd. On ima jednu energiju, zuji. Čudi me koliko Beograd to trpi. Meni je jasno da je on pod jednom vrstom narodnjačke okupacije. Džej je imao koncert na kome je bilo dvadeset hiljada klinaca. To je velika opasnost za Beograd. Oni će za deset godina da drmaju. A gde su normalni? Imamo čitavu jednu generaciju tih hibridnih tipova. Nailazim u leksikonu kod svojih devojčica, koji mi nekad daju da pogledam, odgovor na pitanje o omiljenim pevačima. Piše Nada Obrić i Majkl Džekson.

-Vi ste održali poslednju veliku jugoslovensku turneju.

Đ: Svirali smo svuda, u Skoplju, Sarajevu, Zagrebu, Splitu, Beogradu... Svuda smo bili dobro primljeni. Kad pogledaš moj karton i moj dosije, koliko sam ja zabrljao u poslednjih pet godina, to je relativno prazno. Ja ne mogu ove godine da odem ni u jedan Dom JNA, ali sam siguran da bi me u nekim gradovima opet normalno primili. Ja sam lepe trenutke doživljavao svugde i ne mogu sad to da rasprodam u ime, znaš, Svetog Save, cara Lazara ... U knjizi piše da je za nas nekad najveća uvreda bila kad nam neko kaže da nam je zemlja veštačka tvorevina. A kad smo odrasli najviše nas je uvredilo saznanje da je to istina. Mislim da su to bile neprirodno skupljene zemlje, ali da su mogle da ostanu zajedno da se tih pedeset godina nešto dobro radilo. Te granice su mogle da se izbrišu, a samo su se pojačavale. Žao mi je što to nije moglo na neki normalan način da se reši. Teško da ćemo dočekati da se ovo što je iskopano između nas premosti. Nekad se tužiš sa komšijom što je neki pijani geometar pomerio njivu za metar ovamo ili onamo, a oko ovakvih stvari gde je prolivena ta besmislena krv, gde su srušeni čitavi gradovi, će trebati mnogo vremena. Zašto se sve to nije moglo složiti kao u nekim drugim sredinama? Ako pomenem Ameriku reći će da sam špijun. Ali tamo u gradu postoji Kineska četvrt, Mala Italija... Mi nismo mogli da se dogovorimo kao ljudi koji govore isti jezik, bez obzira što se u Hrvatskoj, kao u vreme one prve NDH izmišlja novi jezik samo da bi se pokazalo da mi nismo isti narod. Definitivno jesmo. Podeljen negde pre hiljadu i pet stotina godina, kad je neko bacio seme religije ovamo i onamo. Nema primera u svetu da ratuju ljudi istog koda. To verovatno objašnjava sve ovo zlo i bezumlje, jer samo svoga možeš toliko mrzeti.

-Milošević je na početku imao podršku čitave Akademije, svih intelektualaca, koji su sad protiv njega.

Đ: U „Kabareu” Boba Fosa je to sjajno napravljeno, aristokratija je imala stav: "Daj pustimo ove (naciste) da to obave umesto nas, da izvuku zemlju iz krize, pa ćemo se mi onda vratiti!" Ona je posle bila totalno ponižena i uništena. O glavama nam rade tipovi koji slušaju narodnjake. Pričajući sve vreme o Narodnjacima sa velikim

slovom N nikad ne mislim na ljude koji pevaju narodne pesme. To su ubogi komedijaši kao i ja i bili bi bezopasni da iza njih ne stoji ta publika. Opasni su ovi koji to slušaju. Mi sad stalno govorimo o ludacima u redovima Muslimana i Hrvata, a to sve ludilo je krenulo od nas. Sve one manifestacije na Gazimestanu, oni mitinzi, ono... Zamisli kako to izgleda nekome sa strane, koji to gleda u svome dnevniku koji je obojen pristrasno, kao i naš dnevnik, milion ljudi na Usću ili na nekom drugom mestu urla: „Hoćemo oružje!”. Normalno je da se morala stvoriti neka reakcija. To je tako i krenulo. Svi ovi tipovi, nacionalisti na drugim mestima ne bi imali neke velike šanse da to nije krenulo od nas. I stalno smo slušali kao klinci ono velikosrpski, velikosrpska hegemonija i mislili šta je to, toga nema. Medjutim, izgleda da ipak ima. To je bio taj fitilj koji je upalio sve ovo. Svi ti ljudi, veliki broj umetnika, takozvanih, koji su po zanimanju umetnici, koji su se tu dobrovoljno javili, akademika, tipova koji imaju sabrana dela negde u glavi, ne mogu da nadju neki drugi identitet osim tog nacionalnog, to je najlakše. Kad hoćeš da zapališ masu, uvek hvataš na to nacionalno, kad se neko napije u kafani nikad ne peva „Help Me Make It Trough The Night”, već „Slava Srbinu” i

slično. Na tu kartu su mnogi zaigrali i tu su prodali sve ono lepo u ljudima.

-U javnosti je kao bomba odjeknula vaša pesma posvećena piscu "Godina raspleta".

Đ: Ja sam ćutao, nisam hteo da mešam muziku. Imao sam jednu grešku kada sam napisao „Računajte na nas” u dvadeset trećoj, jer sam u njoj spomenuo Tita što je kasnije bilo ovako i onako zloupotrebjeno. Nisam ovoga puta hteo da se zalećem u politiku. Kad sam napisao „Ne lomite mi bagrenje” bilo je pokušaja da se od toga odmah napravi neka srpska himna. Ja sam onda govorio, što je odmah izazvalo neku distancu, da to nije pesma protiv Šiptara, već pesma protiv primitivizma, gde god se on pojavio. Tad su Šiptari bili perjanica primitivizma, a ovih dana bih morao da premestim to težište negde drugde. Hteo sam da ostavim trag o tome šta sam ja o tome mislio. Ta pesma nije imala nikakvih velikih ambicija osim najavljenog ponovnog okupljanja studenata na Beogradskom univerzitetu. To je bilo najavljeno negde za početak jeseni. Mislim da su ti studenti jedini tračak nade u ovim ružnim narodnjačkim vremenima kad su primitivci preuzeli svojih devedeset posto i drmaju nemilosrdno. Hteo sam da im pokažem da sam ja apsolutno na njihovoj strani. Ako se crkveni velikodostojnici oslovljavaju sa Vaša svetlosti, ja sam mislio, ako ikada budem imao priliku da se tim studentima obratim, da počnem sa „Naša svetlosti”. Bez obzira što pokušavaš da budeš šmeker, da pratiš muziku, film, književnost, ono što se dešava, da putuješ Evropom, dešava se da živiš u zemlji u kojoj tipovi nekom vade oči, peku nekog na ražnju, ruše gradove bez trunke savesti, gledaju osakaćenu decu, niko se ne boji Boga. Pravu neku snagu treba traziti u ovoj generaciji koja sad ima dvadeset četiri - dvadeset pet godina godina. Da podmladimo drastično ekipu, da dođu klinci koji su pametni i normalni. Moramo drastično da podmladimo situaciju jer od moje generacije nema ništa, to su sve prodane duše i jajare, hohštapleri kojekakvi koji su naučeni da krađu državno, da potpisuju račune za ručak i da prave svoje firme na Kipru. I da dodje mlada generacija koja će se ponašati po nekim svetskim pravilima i da gleda svoje interese. U tom je spas. Sad dovesti predsednika koji ima osamdeset četiri godine nije rešenje.

-U vašem romanu (Tri posleratna druga) pišete o promašenosti vaše generacije, generacije ljudi čiji su roditelji bili u ratu, a sada se pojavila nova generacija koja ispred sebe ne vidi budućnost i koja će se nazivati ratnom.

Đ: Žao mi je što je ova generacija ispolitizovana toliko. Ja sam živeo u jedno vreme kada nisam imao nikakve potrebe da znam ko je ministar prosvete, na primer, ili kulture, sporta... Mi smo kao klinci išli u bioskop, gledali smo žurnal i znali smo ono: Tito, Ranković, Kardelj, Koča Popović... K'o uža odbrana, kao što smo znali onu reprezentaciju: Šoškić, Đurković, Jusup... Tako smo i na njih gledali. Ovi klinci danas moraju da znaju sve, ko je Danilo Ž. Marković i kojekakvi marginalci koji se bave politikom. Mi smo bili jedna dresirana generacija. Moj čale je bio prepadnut. Sad ja neću dalje da predam tu štafetu, ja sad da krivim čaletovu generaciju što nama nije rekla da se pazimo. Nismo dobili nikakvo upozorenje, jer Tito i krug ljudi oko njega praktično nije imao nikakvu opoziciju koja bi imala decu. Meni je žao što je moja generacija uzaludna, ilustracije radi moje godište je i predsednik vlade Radoman Božović. Osamdeset posto ih je bilo takvih, samo ćuti, učlani se u partiju, lakše ćeš se zaposliti, završiš fakultet, digni dva-tri puta ruku na nekom partijskom sastanku. Ta generacija je imala sve. Sad svi govore da je to bio san, prevara, laž, šarena laža, da je sve to moralo da pukne. Mi smo imali sve ono što je ovoj generaciji koja više vredi od nas uskraćeno. Putovali smo širom Evrope, imali smo neki ugled u

svetu. Sad ne možeš ni u Rumuniju da odeš da doneseš dvadeset litara benzina. Na tome je krst naše generacije. Ne samo što mi nismo ništa uradili, nego što smo dopustili da zeznu, da upropaste i ove generacije koje dolaze. Sav taj imidž koji je ipak postojao, jedne male, hrabre, drčne države, poštene nadasve, je tako srozan da ne znam čime bi se mogao popraviti. Možda kad bi u Srbiji neko pronašao lek protiv side, automobile koji idu na vodu, da začepi ozonsku rupu... I tek onda da to malo sanira sve ove idiot-luke, ovaj pokušaj da se ustane protiv čitavog svemira u ime neke istine, koja je toliko relativna...

- Pominje se cifra od dvesta hiljada mladih ljudi koji su pobjegli iz zemlje.

Đ: Žao mi je samo što je otišao cvet ovog društva. Znam koliko je momaka pobjeglo, koji se sad negde po svetu sreću sa tipovima iz Hrvatske koji su pobjegli od svog ludila. Svi su narodi i narodnosti dali ravnopravno po jednog velikog ludaka. Ima mnogo ljudi

koji su od početka shvatili uzaludnost svega tog kotrljanja kamena uz breg. Meni je stvarno žao momaka koji su u ime neke lojalnosti, zaludeni nekim velikim idejama kojima su nas punili sve ove godine, žrtvovani tim bogovima besmisla. Žao mi je sto su svi ti momci morali da odu i što imaju jedan sraman status -dezertera, izdajnika. Tako se stalno povećava jaz između njih i svih ovih ljudi koji su izgubili nešto u tom ratu. Sva ova invalidska kolica aktivirana u međuvremenu, sve proteze, svi koraci oduzeti, svo nezadovoljstvo koje sad isplivava, sve to nije moralo da se dogodi.

- Teško je danas ostati čovek.

Đ: Homo Sapiens. Mislim da će do kraja da nam oduzmu ono sapiens kako se ponašamo. Da kazu - na teritoriji bivše Jugoslavije Homo Sapiens je od danas po deklaraciji 765 UN samo Homo.

- Verujete li vi u teoriju zavere?

Đ: Napisao sam negde da će se kad - tad provaliti da je u pitanju jedna germansko-slovensko-islamsko-budističko-liliputansko-slovenačko-američko-vatikansko-masonsko-intelektualna zavera. Šta taj svet hoće? Ako im se ne sviđa široko im polje. Mogu da idu. Samo u ovom Sunčevom sistemu ima još devet planeta. Da ne govorim dalje. Mi smo glavni. To je priča. Mi uopšte nismo važni. Na licu ove planete mi smo jedna od tih malih zemalja. Jedna Yougoslovakia, koja je imala lep status, da ne počinjem sad onu priču iz škole o divnom geografskom položaju, razuđenosti obala i rudnim bogatstvima. Ali da smo važni, u smislu da se nas neko boji, da hoće da nam naudi, za to su krive ove naše paravojne formacije. To je samo skretanje pažnje od vlastite nemoći i nesposobnosti. Ovoj garnituri odgovara rat, oni u nekim normalnim uslovima nemaju na šta da se vade. Radi se sa nekom obrnutom genijalnošću. U svemu tome što Oni vuku ima dosta genijalnih poteza, ali u negativnom smislu, kao što, recimo, radi onaj Džoker iz „Batman”-a. To su potezi tipa: e, aj' sad malo da regrutujemo manjine, pa aj' malo da gurnemo Crnogorce da pucaju na Dubrovnik, da i njih obrukamo, da ne mogu iz Jugoslavije ... To sve neko smišlja, ali sve s' one tamne strane mozga. Njima ne pada na pamet da živimo drukčije, da se malo nešto radi. Njih ne interesuje sport, muzika, ljubav, samo da tu sad ovo... Daj da držimo još malo vodu dok majstori odu, tu će i starost, sad ćemo svi poumirati, izvukli smo se, nisu nas streljali, nisu nas umlatili palicama za bejzbol, a što mi ostajemo jedna rupa na planeti, samo čekam sledeće globuse da vidim kako će izgledati, umesto naše zemlje će biti rupa na svakom poštenom globusu na ovom svetu.

-Niste se odazvali vojnom pozivu.

Đ: Nisam želeo da stanem na branik njihove nesposobnosti. To nije ona armija kojoj sam se ja zakleo. Kao: druga armija u Evropi sa slabijom leš razlikom. Mene niko nije mogao da natera da branim njegov zavičaj, da me tamo šalje neko ko se voza po Novom Sadu mercedesom, otetim, ko je došao tu da živi, u Novom Sadu ili Beogradu, i odavde daje izjave za Associated press ili za Sky news kao: Jeste, mi ćemo zaustaviti avione, to vam poručujem iz Intercontinentala, valjda što je blizu aerodroma pa mu smetaju avioni kad se odmara... Isplivala je gomila problematičnih tipova. Kad god se digne takva bura, naide talas i povuče sve za sobom pa ostane mnogo trunja na obali. Ja mislim da ćemo to trunje mi morati sami da proberemo kad sve to prodje.

-Milan Panić me strašno podseća na Paju Patka. Kakvo je vaše mišljenje o njemu?

Đ: Odlično se snalazi sa medijima. On ima svoje neke varijante, duhovit je, ima argumenata itd. Kod nas je uvek bilo ono: pustimo sad to, ima ko misli o tome... Strašno mi je da vidim ko se sve pojavljuje na televiziji. Panić mi uliva toliko poverenja da to neće na dobro izaći. On je meni toliko simpatičan da je samo pitanje dana kad će ga ovi sjebati.

- "Dolazi zima, duga i hladna...", tako bar kažu. Kako je prezimiti?

Đ: Imam vrlo jednostavno rešenje. Uzmeš metak, snajper, staneš na ugao Tolstojeve i čekaš... Ma, zezam se. Stvarno ne znam kako ćemo, i da li ćemo ovu zimu preživeti.

Rastko Šejić

SLOBODANE (sloboda se piše bez n)

Znam, ovo sve sam mogo reći i pre, al ptica trpi dok je bar metar neba. Nisam hteo da se mešam, ispašću ko velim smešan. Smešnih imamo i više neg što treba. Eh, na tamburu sam metio ključ do zadnje epizode ovog ružnog sna. Odronih sa srca komad, nisam pevo od onomad. Kad ću, Bog sveti zna. Gledam skupštinu il šta je to već, bife „Proleće” u Petrovcu na Mlavi. Joj, gledam one tužne kese, di baš meni da se desi da mi takve glave delaju o glavi? A u mutnoj reki topi se brod, u džepu pesak, a u ušima voda... Kad već pričamo o tome, što ja braćo s vama tonem? Ja sam putnik s jednog sasvim drugog broda.

A TV dnevnik ko kormilo pokreću spodobe vrlo podobne. Sve će se, kažu, srediti, istina će pobediti. Slobodane, sloboda-ne, i ja ponekad popušim, al zbog tog zemlju ne srušim. Slobodane, (Pozdrav iz Novog Sada) veliš što da ne, tebi su mase odane, ko sluša duše prodane kao ja?

Kažu da je nekad carov'o um. Gde je tu bajku samo iskopo DEPOS? Joj, ispadoše akademci veći zlotvori neg Nemci. Nisu ljudi stigli kasti Hvala lepo. (Baš vala, jesi gledao kako su prošli.) Al tek zbog studoša mi napuko film. Ej, reko, sad će valjda sa trešnjje sići. Malo morgen, reče Boban, doktor nauka il čoban, vi ste samo mali glasački listići. (Pa jes, kad pogledaš...)

A TV dnevnik oduševljen time je doneo kraći rezime da treba pravdu slediti, istina će pobediti. Slobodane, sloboda-ne, deca u mestu putuju, mladost na tačke kupuju. Slobodane, što da ne, kad su ti mase odane ko sluša duše prodane kao ja? (Kažu da se on zadnji put smejaio još u oktomberu '68. Jako jedan strog čovek.)

Amer merači na Mesecu plac, rokenrol se čuje sa tavana Kremlja, a od mene ištu vize. Da l sam besan, da li grizem? Pardon, da l je ovo kasarna il zemlja? Ma, tu mora biti još neki put (preko Subotice). Zar se do mira uvek putuje ratom? Čuvajući dostojanstvo primako si inostranstvo, inostranstvo nam je odmah tu za vratom.

Uz TV dnevnik sve je više gnevni, a sve manje vernika dnevnika. Istina će pobediti, tek ćeš se onda jediti. Slobodane, (Šalaj!) sloboda-ne, nemoj nas više braniti, brigom ćeš nas sahraniti. Sloboda-ne, ma što da ne? (Razumem te ja.) Tebi su mase odane, ko sluša duše prodane kao ja? (I ja, bogami. I ja (desetak puta). Moj burazer i ja. Stavi mene još jednom, valjda neće proveravati. Stavite mene. Ovde! Meti i nas dvojicu. Tu! Stavi Čedu, on će isto, nije sad tu.) Sloboda - da, Slobodane, zauzdaj svoje klonove dok Vijetnam ne ponove! Sloboda-da, sloboda-da (oma sad!), sad il nikada, na kraju to tako ispada. Slobodane, sloboda-da! I ja ponekad popušim, al zbog tog zemlju ne srušim. Slobodane, sloboda-da! Sloboda-da sad il nekada, na kraju to tako ispada. Slobodane.

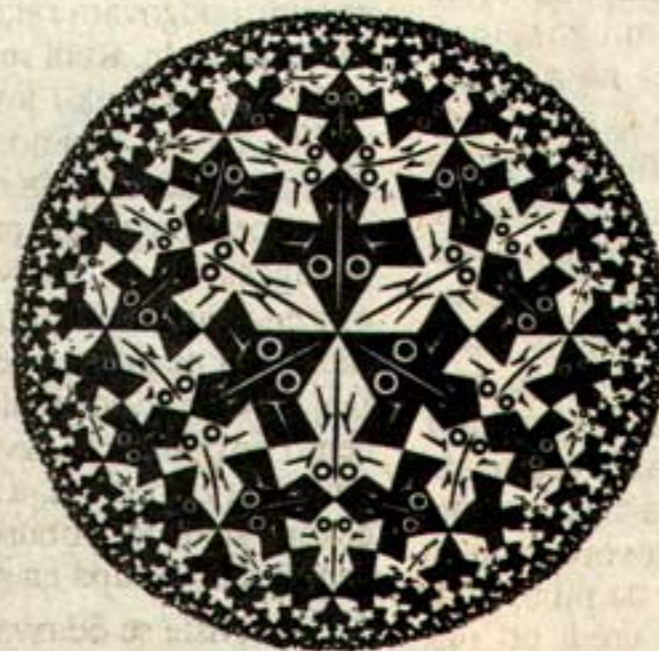
Dorde Balašević

Ah U Pantalonama

Maja Uzelac

Izvodim U šetnju
Švakog Jutra
Ša Šobom I Tvoju Košulju I Pantalone
Zajedno Ša Naočarama (Za Sunce) - One
Šetaju Ulicom
Pred Mene (Ja I Košulja Za Ruku)
- Krene Moja Noga Prvo,
Λ Jedna Nogavica Prati
I Tako Štalno - Λ -
Da li ćeš Ikada Znati?

Izvodim U šetnju
Švakoga Jutra
Ša Šobom I prezir prolaznika sa Štrane
Korisnih šetača Koji Hirane
Golubove U Parku
Pored Mene. Pitaju Kako Šmem
Da Radim „Nešto” Što Oni
Ne Znaju (Λ Kako „To” I Zvati)
I Tako Štalno - Λ -
Da li ćeš Ikada Znati?

Izvodim U šetnju
Švakoga Jutra Ša Šobom I Tvoju Muziku U
Dešnoj Ruci;
Čim Še Zaboravim, Pa Ne Štegnem, Zvuci
Rasture Jutro
Na Trista Dva Trepteća Komada
Λ Švi Okreću Glavu: „Ma Gde Šmo?”
„Ma Koliko Je Šati?”
I Tako Štalno - Λ -
Da li ćeš Ikada Znati?

I Ja, u šetnji
Švakoga Jutra,
Ša Švim Što Je Tvoje, Ali Bez Tebe
Kažem: „Λ - Prehlada; I Grlo Me Grebe”
Dok Šuze, Λ
„Dan Je Baš Lep, I Lep Je Baš Dan”
I Tražim Te I Vрати Še I
I - Ti - ... Da li ćeš
Ikada Znati?

LITA XOFELI

ispovest POSTALA SAM ŽENA

Tišina ... Razastrta u prostoru bezlično zaudara na večnost. U njenom neslućenom telu bockavo mile satruli kapilari jednog sećanja i jedne probdevene noći. Ako je ta noć iskra što se rascveta poput krina u žaruću suzu - neka se otkine s ruba srca i lagano propadne mračnim hodnicima utrobe; neka ugine zapletena u granju otužne duše što carstvom svoje sete provodi prolećno lišće neke, slutnjom nazrete, prošlosti. A ako je varljivi odraz požude koji tamna svest iščilelo sluti - neka ostane u oku da jenjava kao retka izmaglica rasparana bolom.

Tišina i dalje guši... Sve je teža. Olovna kao noć. Da može, hitro bi tresnula o blatno tlo i rasprsla se kao živa. Krv bi šiknula iz mesnate praznine i pretvorila se u hladnu, smeđu baricu. A mesec se okreće kao zlatni dukat. Zariven u poplavu neba, proliva svoj biser u reku koja u reku koja šušti glano i drečavo. Taj zvuk ljušti skramicu tišine, oprljuje ljušturu njenog vazdušastog tela. Ali na tren... Gusta, grudvasta masa liže odrvenelo korenje zvukova i svojom težinom pritiska ga o suvo tlo. Zamire dreka reke, a sa njom i svaka pomisao na glas.

Tišina zaglušuje puna strepnje i slutnje... Da nema tišine lako bi ispljuvkom il' kašljem izbačena bila ta večna sveža žuč koja prokislo zaudara unutar mesnatih zidova čoveka. Ali tišina je sve teža i sve gušća prkoseći umu... Ne raščinjava se ni za tren, već peni i muti se sva u nekom bunovnom i zamišljenom snu. Ona je sivi suton kojise nadvio nad mlado, vlažno bilje nečije uzavrele žudnje. Mesec, okrenut, ulubljava mrki somot svoda propadajući u njegovu zgrušanu modrinu. Nestajući, zvezde se kao pilići sa kvočkom, povode i nesigurno gase. S njima umire noć, zrnasta i smela, negde iza tupog metala planine.

Nasuprot tom smiraju, raskrvavljeno dete svojim purpustom približava oblake. Iza njih pun je vinograd zvezdanih grozdova koji svetle nad nekim tuđim, neispitanim svetovima. Ako je nebo sveto, zašto onda svakog jutra daruje istoku rad svojih mračnih slabina što se ražabljuje i gnjecavo razmazuje svodom? Zašto ga pokazuje kao da je jedino dete ispijeno u praskozorije, a ne jedno od hiljade i hiljade koji su se iz iste utrobe rodili i izdahnuli i koji će se tek roditi i umreti na ramenu svoje plačne majke. Nebeska čarolija ne može oguliti tišinu koja je zatisnula sobu i zaglušila je svojom nemom brbljivošću.

U tišini može se razaznati dalek zov prošlosti u koju curi ova slepa sadašnjost povlačeći sobom i sve ono što tek treba doći... Ono, raskrvavljeno i rastopljeno što se nemo i bez slave rodilo ispraćeno samo zvučnom lepezom petlova, pretoči sa u gust kristal i lako kao ptica kliznu smekšalom kožom svoje razbludne majke. A ona, majka, modra i bela, preti da se stisne i zgnječi zemlju. Obrobila je slobodu i guši je težinom svoga jutra... Rosa na pupoljku nečujno zri u nepoznatom trenu večnosti, pa se i pre no što san izbledi, raspršuje u hiljade, hiljade zrna kao suze... Potonula u strahu od nemoći još u podzemlju svoje duše može čuti nečujno pominjanje nekog nepoznatog pada. Može čuti bešumno osipanje stida kao prišta, dok sve ono što bestidno mili vanama, kao tamnim žilavim potocima, otiče stazom savitljivog pogleda. Očima gnječi poslednji uzdah nečeg zgrušanog i zaklanog što je postidelo nebo pa se brzo sakrilo iza planina. Smiraj... Umor, zgusnut u podočnjacima, odvodi strah u bol. Ruka je neka dovoljno duga da donese provreli šum mora u čauri školjke koji će olako zdrobiti ovu neprekidnu nit tišine u kojoj se lagano umire...

I ponovo je noć... Istočiti je u misli - ne sme pred tupim bakrom titravog meseca što trne i plamti kao poslednja iskra. I ponovo zvezde bezubo izjedaju nebo dok se ne pretoče u bele ptice na obzorju... Horizontalne pruge dnevne svetlosti i ono zarumenjeno novorođenče koje šuštaivo prosipa svoje zlato tragom svog hoda... Opet...

Opet smiraj, spokoj i olakšanje... Samo tišina jednako vri u tamnim i vlažnim uglovima prijava sobe, uklještena u svaku poru trošnog zida s ciljem da večno proganja i podseća savest na onu davnu neprespavanu noć... Noć koja se iscedila odnekud odozgo da bi večnošću morila malaksalo telo žene... Noć u kojoj je postala žena.

Marija Krnjaja

RAMBO AMADEUS, KPGS I PEGEPE ERTEBE U BORBI PROTIV ZEMALJSKIH SILA ZLA I OPAČINE

U DALEKOM SVEMIRU, NA MLMCXVII PLENUMU I.S.K. KOJI JE AVANGARDA SVEMIRA, JEDAN DELEGAT JE DISKUTOVAO

DRUGOVI, NA PLANETI ZEMLJI SITUACIJA JE KRAJNJE OZBILJNA. ZLO JE UZELO MAHA, DRUGOVI. MI MORAMO INTERVENISATI JER SMO AVANGARDA. PREDLAŽEM, DRUGOVI, DA PUSTIMO U POGON KOMPJUTAR ZA PROIZVODNJU SUPERHEROJA DA NAM NAČINI NOVOG SUPERHEROJA DA

SE BORI NA NAŠOJ STRANI, T.J. NA STRANI PRAVDE I TEKOVINA.

POŠTO SU DEMOKRATSKIM PUTEM USVOJILI PREDLOG, RUKOVODIOCI SVEMIRA UKLJUČIŠE SUPER-HEROJ-KOMPJUTAR KOJI JE VEĆ IZLEGAO BROJNE SUPER-JUNAKE POPUT BÄTMENA, MANDRAKA, FANTOMA, ZELENOG ZUBA I DA

SUPERIORNA SVEMIRSKA RASA JE POSTAVILA NA ZEMLJI NEKOLIKO APARATA ZA TRANSPORT MATERIJE I DUHA, MASKIRANIH KAO ULIČNI AUTOMATI ZA FOTOGRAFISANJE

BESTRAGA! ŠTA JE SAD OVO?

PASIONIRANI KORISNIK OVIH MAŠINA, BAMBUS MEKSIKANAC, UPRAVO JE ČEKAO DA SE POJAVE FOTOGRAFIJE, KAD ...

... ŽUDNO BIĆE IZAĐE IZ UTROBE APARATA

KARAMBA I KARAMBITA! OTKUD JA OVDE? IZGLEDA DA SE NALAZIM NA PLANETI ZEMLJI!

KO SAM JA I ZAŠTO SAM OVDE?

KAKVA JE MOJA MISIJA NA OVOM SVETU?

TO JE BIO RAMBO AMADEUS, BIĆE IZ SVEMIRA, NA PRAVLJEN OD NERDADUĆEG MATERIJALA. NJEGOV ZADATAK BIO JE DA ISKORENI ZLO. OSETIVŠI VELIKU GLAD, POSLEDICU DUGOG PUTA KRBZ KOSMOS RAMBO UDE U PRVU ZGRADU, PRODAVNICU GRAMOFONSKIH PLOČA, I NAJEDE SE ISTIH!

NJAM, NJAM GULP, GULP MLJAC, MLJAC

EVO NIŠTA... UŠAO NEKI LUDAK I NAVALIO DA JEDE PLOČE ... AHA ... ZGODAN JE

A TO BEJAHU BILE OVAKVE PLOČE Tzv. NARODNA NOVOKOMPONO-VANA MUZIKA ...

OVAJ DOŠLJAK JE IDEALAN ZA NAŠE AKTIVNOSTI. NEPRIJATELJA KLETOG MOŽEMO LAKŠE SAVLADATI AKO ISKORISTIMO RAMBOVU MOĆ.

GLASAJTE ZA NJEGOŠA SERBEZOVSKOG! NJEGOŠA SE ZA DIREKTORA K.P.G.S. SA NJEGOŠIM U BOLJU BUDUĆNOST!

GURNIMO GA U MEDIJE. SA MALOG EKRANA NAJLAKŠE SE DELUJE!

JA, NJEGOŠ SERBEZOVSKI, DIREKTOR K.P.G.S.-A HIPNOTISAO SAM PGP RTB-A I SUGERISAO MU PLOČU RAMBO AMADEUSA. OD SUTRA JER TAK SNIMA PLOČU!! HOĆU JA, NJEGOŠ SERBEZOVSKI!

PREKO PLOČE KOJA SADRŽI DESET VEDMA KVALITETNIH HITOVA ORGANIZACIJA KPGS ĆE SE OBRAČUNATI SA NEISTOMIŠLJENICIMA.

DIGITAL MANDRAK JE VEŠTO UKLOPIO ŠIFROVANE PORUKE U FANK-ZVUK

K VRAGU, KAKAV PRODRAN GLAS

SVI DOBRO VIDE, A NIKO DA PRIZNA PLIMU RASIZMA I LIBERALIZMA, SIDE I HOMOSEKUALIZMA. SVE SU TO PRODUKTI KAPITALIZMA. UZ RED, RAD I KIČME DISCIPLINU MOŽEMO DOSTIĆI ZAVIDNU VISINU. SAMO ODRICANJEM OD EGOIZMA MOŽEMO BITI U RAJU KOMU NIZMA. KATAKLIZMA KOMU NIZMA

NAKO VESELE KOMPOZICIJE RAMBO AMADEUSA U POZADINI SADRŽE ZVUK GUSALA KOJI OBUHVATA OPSEG OD 400 DO 1400 HZ NA KOJE JE ČOVEKOV SLUŠAN APARAT NAJOSETLJIVIJI, TE PREKO EUSTAHIJEVE TRUBE NAJLAKŠE DOLAZI DO KORE VELIKOG MOZGA. PREKO MELODIJE GUSALA R. AMADEUS I KPGS SU ODŠTAMPALI BINARNE PORUKE KOJIMA ORGANIZACIJA KPGS PLANIRA DA UNIŠTI ZLO I OPAČINU.

UTICAJ GUSALA NA KORU VEL. MOZGA:

HOĆEMO GUSLE! HOĆEMO GUSLE!

AMAAAN! AMAAN!

HOĆEMO GUSLE

TAKO SU BINARNE ŠIFRE SA GUSALA PRODRLE I DO NEKIH VAŽNIH LJUDI.

AMAAAN!

ZENO, ŠTO TI DABROVA SA ONTARIA, OVOG R. AMADEUSA TREBA PREDLOŽITI ZA OKTOBARSKU NAGRADU!

ZNAČI TAKO, UGURSUZE MATOR!

NARODNE MASE IZLOŽENE PORUKAMA ORGANIZACIJE KPGS POČELE SU NEIZMERNO VOLETI R. AMADEUSA.

NIŠTA NIJE MOGLA ZADRŽATI LAVINU AMADEUSOVE POPULARNOSTI

RAMBO MAJSTORE

HOĆEMO GUSLE

RAMBO, RAMBODO!

PODELI RADNICIMA OVOG MESECA VIŠAK. RA NAM JE DOBRU NAPUNIO DŽEPOVE.

IMALI SMO SREĆE VIŠE NEGO PAMETI.

I TO DRUŽE DIREKTORE SVE VAŠOM ZASLUGOM.

U DIREKCIJI PGP RTB-A TRJALI SU RUKA. PRODATO JE NEVEROVATNIH 8 MILIONA PLOČA NA TRŽIŠTU KOJE IMA 6 MILIONA GRAMOPONA.

ZA TO VREME KONKURENTSKA DISKOGRAFSKA KUĆA "DISKOS" SPALA JE NA PROSJAČKI ŠTAP. NJIHOVE PLOČE NIJE JE KUPOVAO NIKO!

AKO NAM JE ONA JEDINI IZLAZ, \$1500 000 NIJE MNOGO. DOVEDI JE PO SVAKU CENU!

ALI ŠEFE, ONA JE PREVIŠE OPASNA!

URAD SA

SMRT RAMBO AMADEUSU!

POBUĐENA OGROMNOM SVOTOM NOVCA, LEPA GODZILA JE IZASLA IZ SVOG BRLOGA, ŽELJNA PLASTIČNE KRVI.

RAMBO POKUŠA DA UPOTREBI SVOJE NAJJAČE ORUŽJE, ALI, ZAHVAĆEN VIRUSOM GRIPA, ODJEDNOM PROMUČE! DOK JE ON UŽURBANO RAZMIŠLJAO, DESI MU SE JOŠ JEDAN MALER: POLOMI MU SE DESNA NOGA! TAKO SE RAMBO NAŠAO U, BOGAMI, NEZGODNOJ SITUACIJI....

AMM.... KH, KH... ..KH...

ŠTO MU MUKA!

GROBARI!

ΔΕΛΦΙΝΕ *3ΒΕΖΑΑ* FOREVER

BAD BLUE BOYS

TOR CIDA

TADA IZ DRUGOG PRAVCA NAĐOŠE RAZJARENI, KRVOLOČNI NAVIJAČI. ŠTA ĆE R.A. UČINITI OPKOLJEN, OPASNOŠTIMA SA SVIH STRANA...?

NASTAVIĆE SE...

ŠTA SE TO DOGAĐA U SLOVENIJI?

„Onda kada su nam se gradske kapije Balkana tvrdo zatvorile i kada su obe države, slovenska i srpska, svaka sa svoje strane, pred njih jednako brižljivo postavile monstruma iz horor filmova (koji, ako ništa drugo, pretili sa oduzi manjem novca i prisilnom mobilizacijom) sasvim je normalno da nas sve više zanima šta se to krije na drugoj strani. Predrasude i zabrane izazivaju radoznalost, što u našoj kulturno-političkoj klimi može da ima krajnje nepredvidive posledice.”

Ovo je tekst džingla koji označava početak jedne od najslušanijih emisija ljubljanskog RADIO ŠTUDENTA - Balkan urnebes ili Južnjačka uteha.

Možda on i najbolje ilustruje atmosferu i uzroke izuzetne zainteresovanosti doskorašnjih sunarodnika za ono što dolazi sa ovdašnjih prostora. Iako ovaj tekst koji je pred vama ima "starost" od nekoliko meseci i pisan je pod utiscima mog boravka u Sloveniji, kada je svaka komunikacija bila nemoguća (telefonske i poštanske veze uspostavljene su tek krajem septembra) ne gubi na aktuelnosti. Sve ono što se dešavalo mesecima posle proglašenja nezavisnosti, predstavljalo je u stvari najavu za ono što će se desiti tj, koncert Partibrejkersa i zvanično rušenja „zida” (ili blokade ako se gleda iz naše perspektive). To je bila logična posledica sistematskog muzičkog bombardovanja sa talasa Radio Študenta koji se prihvatio Sifozovog posla razbijanja zidova slovenskog provincijalnog samozadovoljstva.

Nekako usput ruše se i predrasude u glavama Slovenaca i formira jedna nova vrsta odnosa (pozitivna sa obe strane). Otkriva se bogatstvo egzotičnosti i divljaštva naše rock scene, a opasni srpski bendovi Partibrejkers, Disciplina kičme i Balkan boy crnogorski mačo - Rambo Amadeus osvajaju uši i srca mladih.

Tako stoje stvari u oblasti muzike, a šta se događa u zvaničnim, „ozbiljnijim” oblastima:

Prvi utisak koji se nameće još na samoj granici je da se nalazite u jednoj mladoj državi koja se trudi da na svim poljima oformi nacionalni i kulturni identitet. Zenit doživljava oblast marketinga, a i ne iznenađuje činjenica da na svakom koraku nailazimo na plakate, reklame, firme stranih proizvođača koji pretstavljaju još jedan vid ohrabrenja i prihvatanja sveta. Zanimljivo je da Vlada i Ministarstvo kulture insistiraju na saradnji zvaničnih institucija (pre svega kulturnih) sa alternativnim organizacijama. Imali su sluha da finansijski podrže i prepuste animaciju i stvaranje kulturnog identiteta mladima. Najbolji primer je možda, projekat "Mreža za Metelkovo". To je asocijacija alternativnih subjekata (nekih studentskih organizacija, klubova, časopisa, Radio študenta...). Cilj joj je takođe i angažovanje mladih umetnika iz svih oblasti, a takođe se i bori za dobijanje prostora stare vojne kasarne koja bi se preuredila i postala baza delovanja svih ovih grupa i ustanova. Ovaj projekat je još u razvoju ali većina koncerata (Novi rock) časopisa za kulturu (Mzin), izložbi, pozorišnih predstava alternativnog usmerenja, realizovana je od strane Mreže.

Kada se duže boravi u Sloveniji primećuje se raznovrsnost ljudi sa prostora ex-Jugoslavije. Mnoge kulture sublimirane su sada tamo. Nacionalna generalna osobina Slovenaca, ksenofobija, pokazala se kao netačna kada je poredimo sa nacionalnom netrpeljivošću i mržnjom koja kulminira u ostalim republikama. Bivši sunarodnici, a sadašnji neprijatelji okruženi takvom atmosferom imaju sasvim drugačiji odnos.

Ono što je sigurno, ljudi tamo nastavljaju da žive životom, kakav bi i mi možda vodili da se nije dogodilo ovo što jeste.

Ljubljana je oduvek nudila bogatu klupsku scenu. Tu se stvari nisu promenile tako da i sada funkcionišu klubovi u Gerbičevoj,

KUD-u, Palmi, Turistu, K4. što se ovog zadnjeg poznatog underground prostora tiče, on je renoviran i otvoren negda krajem septembra koncertom grupe Borghezija, koja, usput, ima novog pevača (Tom, ex Spoons) i malo drugačiju muzičku koncepciju. Tematske večeri obuhvataju i noć za "Balkan night". DJ je Marijan Ogrinc, a ogromna gužva samo potvrđuje priču sa početka teksta.

Koncertna ponuda je velika, prvenstveno iz Hrvatske i Italije, a ni drugi ne zaostaju. Primeri su Joe Cocker, Nick Cave, Naked City, Babes in Toyland, itd. Najavljuju se i gostovanje Sonic Youth i Public Enemy. Zanimljiva je priča vezana za pomenute demilitaristički orijentisane repere. Naime, koncert zakazan za jun ove godine otkazan je u zadnjem momentu zbog loše informisanosti. Promoter je to objasnio ovako: „Članovi grupe pomešali su SLAVONIJU I SLOVENIJU i nikakva ubeđivanja, ni objašnjavanja nisu mogla da ih razuvere da neće umesto u hali Tivoli završiti na ratištu.”

Što se „domaće” scene tiče događalo se da isto veče u različitim prostorima sviraju Psihomodo pop, Let 3, Loša (Plavi orkestar), a Rade Šerbedžija sa Harisom Burinom drži dramsko veče. Eto, i to se događa...

Pozorišni život nastavlja već odavno jasnu tendenciju ka evropskom modernom teatru i prava je šteta što neke od predstava (npr. Hamlet Pakard, Karmen) nismo mogli da vidimo na ovogodišnjem BITEF-u.

Film već oskudeva i primetan nedostatak producenstskih kuća iz bivše Jugoslavije i reativno kašnjenje u repertoaru. Mnogi filmovi koje smo mi gledali još na FEST-u tek su sada u najavi.

Bogata ambijentalna atmosfera dopunjuje se susretanjima i tribinama novinara, naučnika, ljudi od kulture iz Srbije i Hrvatske. No, oni su svi, do sada, tamo odlazili individualno i na ličnu inicijativu. Partibrejkersi su bili prvi koji su zvanično srušili blokadu, i to ne samo onu formalnu. Time je pokazano da je muzika dva koraka ispred, i da može da bude inicijator uspostavljanja nekih novih odnosa. Očigledno je da se najteže bitke sa predrasudama biju prvo na nezvaničnim alternativnim punktovima, pa tek onda prerastaju u zvanični stav. Raspoloženje sa obe strane postoji, a šta će od svega toga biti ... videćemo.

MUDROST U NEVREME

Ove godine su sve srednje škole za prvi pismeni zadatak imale teme vezane za stogodišnjicu Andrićevog rođenja.

Jedna tema koja me je posebno zainteresovala glasi: "Sve može biti, ali jedno ne može: ne može biti da će posve i zauvek nestati velikih i umnih ljudi koji će za božiju ljubav podizati trajne građevine da bi zemlja bila lepša i čovek na njoj živio sretnije i bolje".

Ako razmišljamo o ovoj temi u okviru naših prostora, nažalost, možemo zaključiti da to ipak *može* biti i da je došlo to vreme kada se pravi veliki ljudi povlače. U suludom vremenu i okruženju u kome živimo kada je jedino važno da li je neko dovoljno veliki Srbin, da li je spreman da bez pogovora ide u rat, da gine za „našu stvar“, dok naši političari govore da zemlja nije u ratu, te velike ljude predstavljaju zapaljeni nacionalisti koji maštaju o Velikoj Srbiji i istrebljenju svega što nije srpsko. Ti „veliki“ ljudi su svoju veličinu stekli tako što su vratili srpskom narodu dostojanstvo, što su mu omogućili da živi pod sankcijama, da preživljava svakod-

Z. Džumhur: Ivo Andrić

nevne gužve u GSB-u i da mašta o tome kako će „nam se oni izviniti“. Sada dostojanstveni srpski narod oplakuje svoje mrtve koji u proseku imaju dvadeset godina, hoda go i bos po ulicama, pretura po kontejnerima u potrazi za hlebom.

Veliki ljudi su loši glumci, loši pisci, loši umetnici koji su isplivali na površinu. Stari duh Beograda i Srbije uopšte, nestao je jer ga održavaju ti falš ljudi.

Ponekad se pojave oni pravi koji kažu nešto ili napišu ponešto u trenucima kada izađu iz depresije, ali se ubrzo povuku, jer ih prekrije talas nacionalne histerije.

Možda je žalosno što je stogodišnjica rođenja jednog nobelovca pala u ovo glupo vreme u kome je dokazano da ništa nije dovoljno lepo da ga apsurd ne može obezvređiti. Lepa Andrićeva književnost ostala je u senci misterije današnjice: da li je Andrić Srbin ili Hrvat?

Branislava Milošević

Filmska i pozorišna nega

„U ovoj zemlji, u ovoj kući“ se više i ne pita: „Jesi li gledao Radovana III?“ nego „Koliko puta si gledao Radovana?“. Skala odgovora ne počinje jedinicom, a oko gornje granice su se posvađali oni što su pravili ankete, pa su se lepo dogovorili da ona bude, kao što Radovan kaže, „šesnes hiljada“. Reklo bi se prava pozorišna nacija.

A sad pitanja za one koji su ga gledali „šesnes hiljada“ puta:

- Jeste li ga ijednom odgledali do kraja?
- Je li neko pratio „radnju fabule“?
- Ko je pisac?
- Da li je neko pročitao dramu?

Vi što tražite tri ponudena odgovora od kojih biste jedan mogli da zaokružite, jer inače znate, ali ne možete da nadete reči, nemojte za to kriviti deku. Uostalom, ne brinite, nisu ovo Bazarovi testovi tipa „lepe li se muškarci za vas“. Pohvalno je ako uopšte imate neki komentar koji nije citiran, a što se citata tiče, verovatno će neko željan para izdati zbirku replika i monologa Zorana Radmilovića, pa nećete morati da sedite pored videa i hvatate beleške.

Oni koji znaju ko je napisao „Radovana III“ mogu čitav prethodni tekst primeniti na sva ostvarenja ovog pisca.

Nemojte da vam sve ovo suviše uvredljivo zvuči, jer ako kopiranje nije ništa loše za naše velike glumačke talente, onda nije ni za vas. Mada, oni to verovatno čine po uzoru na glumce komedije dell'arte. Pa dobro, vratimo se u to vreme. Dušan Kovačević će pisati sinopsise. Na veliko će se proizvoditi i prodavati maske Radovana, Topalovića... Ukratko, napokon će naša pozorišna i filmska umetnost biti profitabilne.

Katarina Popović

KRISTALNO JEZERO

režija i scenario: Kris Kertenian

gl. uloge: Ken Herbert (Bobby), Sliff Potts (S.M.), Susanne Lavelle...

produkcija: 1991. god.

Varoš u Kaliforniji. Čitavu je posедуje Mišel Svan (obratite pažnju na inicijale S.M.), vlasnik fabrike flaširane vode čiji se pogoni nalaze ispod veštačkog Kristalnog jezera, a i pisac knjige „Put ka vrhu” (Hm!). Fabrika je naravno paravan za proizvodnju i trgovinu drogom. S.M. kontroliše sudstvo i policiju tako da njegovi banditi na miru terorišu sugrađane (Hm,hm!). Iako je svaka slobodarska misao u začetku ugušena nekoliko ljudi je organizovalo opoziciju. Nju čine jedan profesor, lokalni čudak Valdo, koji je to postao pošto su mu ubili člana uže porodice i mladić koji ponosno nosi ime Deren, njemu su ubili ćaleta. No glavni junak priče ne nalazi se ni u jednom taboru, Bobi je običan palanački heroj koji fura okolo na svom motoru, pije mnogo i juri ribe, uz to najbolji Derenov prijatelj, a brat mu je u Svanovoj bandi. Jedino što ga muči su misli o bivšoj devojci, koju on naravno još uvek voli. Ona sada svojevolejno pripada kome drugome do S.M.-u. a on, dosledan sebi, uništava opoziciju. Prvi strada profesor zajedno sa svojim prijateljem, novinarom iz L.A.-a (što znači da se gradić nalazi pod mračnim velom dezinformacija (Hm, hm, hm!)). Posle toga dolazi jedna od najzanimljivijih scena u filmu. Sala se nalazi ispod jezera. Vrlo malo svetlosti prodire kroz prozore na plafonu. S.M. stoji među tonama novca. Uzima jednu novčanicu i njome pali havanu (nagradno pitanje: ko još puši havane?). Izgleda sjajno. Zatim ubijaju Derena. Bobi tad odlučuje da se reši tog Svana. No tek kad ubiju Valda i kada potuca Svanovu ribu (svoju bivšu), Bobi se rešava za pravu akciju i to na sledeći način: u trenerci je i trči kroz živopisni kalifornijski krajolik. Odjednom se zaustavlja, saginje se i povraća. Tako se donose važne odluke u životu. Da li će dobro još jednom trijumfovati? Pogledajte film i saznajte. Ako nećete - nema veze.

Rastko Šejić

MI NISMO ANĐELI

režija: Srđan Dragojević

uloge: Nikola Kojo, Milena Pavlović, Branka Katić...

Ovo je još jedan nastavak mega serije novokomponovanih filmova „Lude godine”. Direktno se nastavlja na četvrti deo „toga” u kome Nikola Kojo takođe glumi profesionalnog tucača. Ovde je samo seoski milje zamenjen urbanim. Uz to je dosuto malo „Neba nad Berlinom”, droge i malčice rokenrola (ako se za ono što Vampiri rade sme upotrebiti i takva odredba). Taj koktel je ispao prilično bljutavo.

Ova slaba kopija američkih tinejdžerskih filmova donosi jednostavnu priču: ružnjikava devojka zatrudni i uspeva i da rodi sina i da upeca oca, jednog od glavnih lokalnih zajebanata. Da film ne bi trajao pola sata, za „to” su prilepljene raznorazne dosadne glupe i usputne priče. Glumačka ekipa je bila na visini (ne preteranoj) ponuđenog im zadatka. Veliki broj gledalaca ovog beznačajnog ostvarenja samo potvrđuje kvalitet nezapamćene medijske kampanje koja ga je pratila.

Ipak, ukoliko želite da stavite misli u prazan hod ovaj film bi mogao biti rešenje za vas.

Rastko Šejić

CRNI BOMBARDER

režija: D. Bajić

gl. uloge: Dragan Bjelogrić, Anica Dobra, Bata Stojković

Ovo ostvarenje je pored „Mi nismo anđeli” i malog broja drugih, pravo osveženje u domaćoj produkciji zasićenoj jeftonim socijalnim dramama i zastarjelim komedijama.

Radnja filma se odvija u opštem društvenom haosu u kojem jedan čovjek, pod pseudonimom Crni Bombarder, na frekvencijama radija razgovara sa mladima i priča im prave stvari. Generacije mladih da obožavaju i gledaju u njemu svog idola, dok on smatra da je on samo običan čovjek koji se bori sa crnim rupama u njegovom sjećanju. Ljepša polovina bombardera je pjevačica lokalnog benda, koja (kao i većina drugih) samo želi da ode preko grane i da ne izgubi iluzije o svom narodu i gradu.

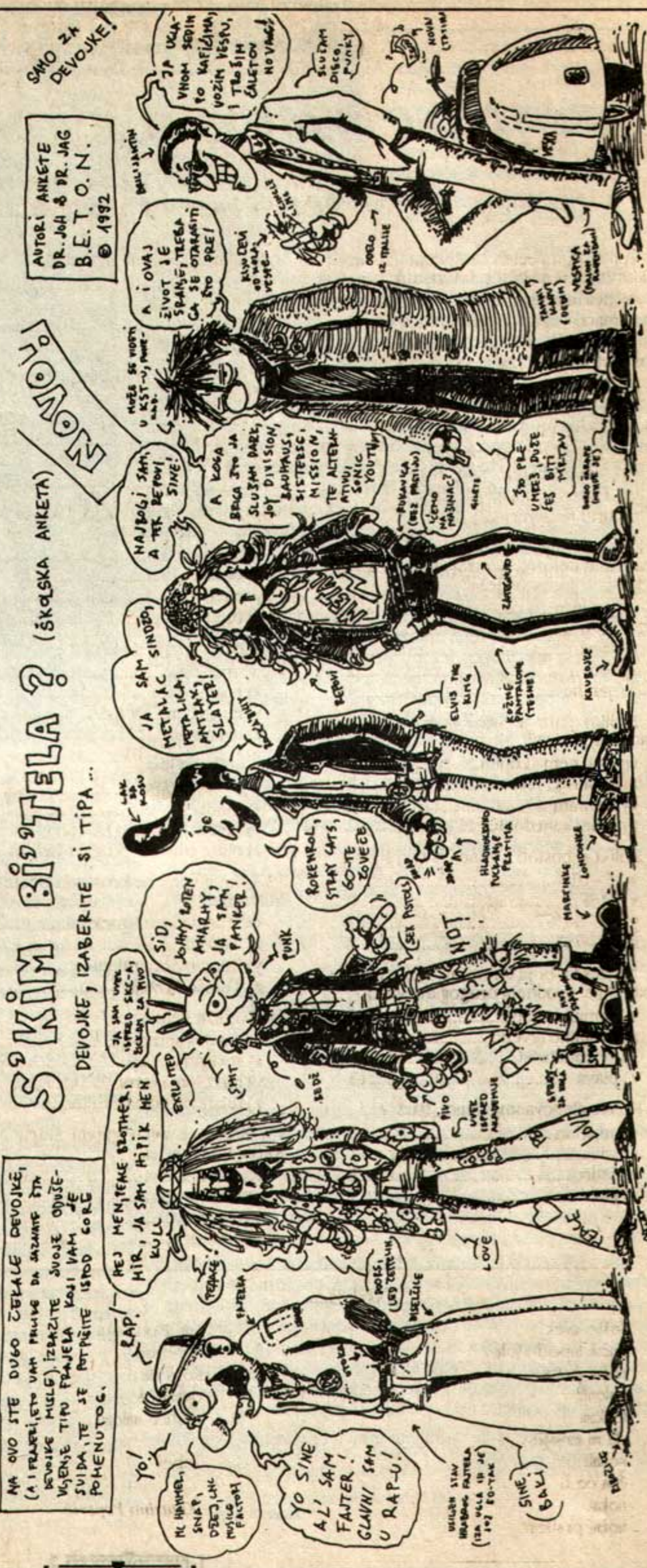
Film pored spektakularnih scena, puno akcije i dobrog r'n'r-a posjeduje i jednu dublju psihološku dimenziju, koja tjera na razmišljanje. Ne izbacuje više u prvi plan pojedinca, već govori o narodu i o mladim generacijama tog naroda. To je narod kome je dosta života u žabokrečini, koji ne vjeruje političarima i koji želi da nešto promjeni. Spreman je da napravi veliki lom, ali mu nedostaje vođa. Imaginarni narod iz „Crnog Bombardera” je imao sreću što je svog čovjeka s vizijom našao baš u tom čovjeku koji ih je i poticao na razmišljanje. Naravno i njemu je bio potreban neko da ga ubjedi da je baš on taj. I našli su vođu i napravili urnebes, pokazali da nisu ovce pobjedili, naravno uz velike žrtve. I to je kraj filma...

A kada se upale svjetla i izađeš iz bioskopa, obuzme te neopisiv osjećaj da se nalaziš u samom filmu. Ljudi hodaju kao zombiji, bez duše, srca, cilja... I onda se zapitaš ko će ovaj narod podići iz mrtvila, gdje je naš „Crni”? Zar sve naše rođene vođe gledaju samo svoju korist i svoju moć koriste samo u svoje ciljeve?

Obavezno pogledajte „Crnog bombardera”, nadite sebe u filmu i zapitajte se.

Igor A.

S'KIM BILTELA

SMO ZA DEVOJKE!

AUTORI ANKETE
DR. JOH & DR. JAG
B.E.T.O.N.
© 1992

NOŠE SE NOSTI
U KOST-U, PAME-
...
A I OVAJ
ŽIVOT JE
SPRAVNI, TLEBA
ČA SE OTARASITI
ŠTO PRE!

JA SAM UVA-
VNOM SEDIM
U VOZIM VESLU,
I TLO ŠIM
ČALETON
NO VIMAGI

JA SAM UVA-
VNOM SEDIM
U VOZIM VESLU,
I TLO ŠIM
ČALETON
NO VIMAGI

JA SAM UVA-
VNOM SEDIM
U VOZIM VESLU,
I TLO ŠIM
ČALETON
NO VIMAGI

JA SAM UVA-
VNOM SEDIM
U VOZIM VESLU,
I TLO ŠIM
ČALETON
NO VIMAGI

JA SAM UVA-
VNOM SEDIM
U VOZIM VESLU,
I TLO ŠIM
ČALETON
NO VIMAGI

JA SAM UVA-
VNOM SEDIM
U VOZIM VESLU,
I TLO ŠIM
ČALETON
NO VIMAGI

JA SAM UVA-
VNOM SEDIM
U VOZIM VESLU,
I TLO ŠIM
ČALETON
NO VIMAGI

TEST

TEST ISKLJUČIVOSTI

Ako ste smeli, u stvari ako smete, rešite ovaj test, saberite bodove i nadite se u tablici.

1. Koji znak na belim čarapama ljudi nose u kombinaciji sa crnim šoferkama?
w) dva ukrštena reketa 0
x) plavo - belo - crvene štrafte 1
y) ne znam 3
z) prljava 2
2. Ide čovek ulicom i vuče prikolicu punu kartona. Sta će učiniti crnoj mački koja istom prelazi put?
w) „Puj pike, ti više ne živiš.” 3
x) „Aman nesrećo, kud' ćeš.” 0
y) „Hmm.” (i nastaviće dalje) 2
z) ništa neće reći 1
3. Koje godišnje doba utiče najefektnije na uzajamno delovanje intra-celularnog hormona kod šumskog ježa?
w) proleće 1
x) zima 3
y) jesen 0
z) leto 2
q) januar 4
4. Koliko puta je veće slonovo uvo od slonovog kopita?
w) slon nema kopita 1
x) kopito je veće od uveta 3
y) ne znam 0
z) skoro su jednaki 2
5. Koliki je postotak vode u suvoj šljivi?
w) 5 - 10% 1
x) 21% 0
y) 30 - 50% 3
z) 50 - 75% 2
6. Najčešća boja karmina koju koriste voditeljke i voditelji drugog dnevnika?
w) tamno braon 2
x) kristalno crveno 0
y) ne koriste isti 1
z) plava 3
7. Koliko članova ima bend „Ruž“?
w) nijedan 3
x) tri 1
y) četiri 0
z) pet 2
8. Koliko uglova ima trougao?
w) tri 1
x) 3 0
y) 3 (tri) 2
z) ne znam 3
9. Koliko ljudstva upravlja bespilotnom letilicom?
w) dva 1
x) nijedan 3
y) automatski pilot 2
z) — 0
10. Pravilan oblik imenice bitka u trećem padežu (dativu) glasi...
w) bitki 0
x) bici 2
y) bitci 1
z) bičci 3
11. Koliko prstiju ima Alf?
w) tri ili četiri 2
x) osam 3
y) ne gledam TV 1
z) dvanaest 0
12. Lumbago je :
w) bolest kičme 0
x) mađarsko jelo 1
y) fantom iz Marti Misterije 3
z) oblik građevinskog materijala 2
13. Film u kome se proslavio Džoni Vajs - Miler je :
w) Tarzan i Amazonke 1
x) Tarzan 0
y) Tarzan peče rakiju 3
z) Tarzan i Džejn 2
14. Svetlost deluje :
w) na dva sprata 2
x) stvarno 0
y) na celom svetu 1
z) relativno po bazi 3
15. Kako se zvao glavni sluga u kući Karingtonovih ?
w) Džozef 0
x) Osman 2
y) Džordž 1
z) Hektor 3
16. Bicikl desetobrzinac ide uglavnom napred :
w) ne 1
x) možda 2
y) da, ali nije bitno 0
z) ne znam 3
17. Ofinger vodi poreklo od :
w) Ofra Haze 1
x) fingera 0
y) omorine 2
z) oklagije 3
18. Neutralni dodatak kod omorike je :
w) živa 1
x) pšenično brašno 2
y) soja vita 3
z) ricinus 0

SCORE:

0 - 10 : Pa ti si mnogo dobra duša od čoveka. Ti si pametan ko Zagor - Te - Nej. Dobar lovac, iskusni mačevalac, ekstra verbalan.

11 - 21 : Dobar mali. Voziš aeroplan ko Mister No, a još više si obrazovan nego prošle godine. Samo napred, stići ćeš i u I kategoriju.

22 - 32 : Ne brini, biće bolje. Možda je to samo trenutna kriza. Inače, nisi ništa gori od Kita Telera, a još manje od Brus Lija.

33 - 43 : Pa što to nesrećo. Slabo je to, vrlo nestabilno kao i ne efektivno. Razmisli malo o svojim postupcima; proračunaj se.

44 - 55 : Ti si načitan ko Tarzan. Nemoralan, isfabrikovan i negativan. Polovno se ponašaš, loše statiraš, aktuelno izmanipulisan.

prof. dr. sci. Mirčevski Nenad

Noktić

Zašto uvek
čučiš ispod stola
nožni prstu
maleni?
Čekam
da mi izraste
nokat.
šta će ti
nokat
nožni prstiću?

Da iz prikrajka
ogrebem.
Koga da
ogrebeš
prstiću maleni?

Tebel

Katarina Popović

LITA XORELI

DABOČDA CRK'O ROKENROL!!!

BRZI BENDOVI SRBIJE

Beše BBS. Njime je okupljena i prezentirana čitava generacija mladih energičnih bendova iz čitave zemlje. To je takođe prvi domaći festival na kome je video spot kao posebna forma dobio zasluženno mesto.

BBS je bombastično najavljen pre mesec dana kao donosilac svetla posle dugogodišnjeg mraka propadanja rokenrola i vladavine narodnjaka u nas. U pozivu bendovima i autorima spotova se kaže da će on biti „senzacionalni kulturni i potkulturni događaj (eksczes, bolje rečeno) koji će Gradu i Gradovima konačno i neopozivo vratiti rokenrol”. Inače, što je prilično neverovatno za naše uslove, marketinška podrška je odlično urađena.

Prvo veče, utorak 24. 11., u velikoj sali Doma Omladine svirali su Kanda Kodža i Nebojša, Sunrise, Crni lilihip i Deca Loših Muzičara. Prvu deonicu su otvorili KKiN. Pobednici ovogodišnjeg POKa (Palilulska Olimpijada Kulture) pojavili su se bez pevača, ali uprkos nesumnjivim sviračkim kvalitetima ostavili su bleđ utisak. Usledili su Sunrise i poremetili red vožnje zvukom duboko uronjenim u post hardcore noćne more. Crni lilihip je dobro uvežbanom i kvalitetnom svirkom na tragu novotalasnih YU heroja (Disciplina kičme) zagrejao publiku za atrakciju večeri. DLM su oduševili već pomalo inertnu publiku. Fankoidni ritam potpomognut duvačima i veoma duhoviti tekstovi karakterišu njihove pesme. Pokazali su da osim dosadne postpunk generacije postoji i nešto drugo. Završili su nastup potencijalnim navijačkim hitom „Vlade Divac” pri čemu im se na sceni pridružio deo grupe Direktori. Nastup, kao i album „Dobar dan!” (u izdanju Sorabia disca) pokazuju da su DLM zrelo bend pred kojim je budućnost.

Paralelno sa svirkom odvijao se program u klubu „Tačka” na spratu Doma Omladine. Prikazivani su spotovi iz zvanične konkurencije i emisije posvećene roku. Posle kraja koncerata u velikoj sali, u „Tački” su išle retrospektive klipova značajnijih režisera. Prvo veče bio je pregled radova Jovana Ristića, utemeljivača video spota kod nas. Gledanjem njegove retrospektive stiže se potpuna slika razvoja roka u našoj zemlji, od Zlatnih Dečaka i Silueta do bendova koji učestvuju na BBS-u. Jovan Ristić kaže: „Pojavila se nova generacija klinaca koja razume muziku i koja je izvršila širok frontalni napad. Posmatrajući razvoj rokenrola od njegovih početaka, pa na ovamo, ova generacija je najagresivnija, što je nužan stav u ovakvom stanju društva. Oni moraju biti takvi da se ne bi utopili u opšte sivilo.”

U sredu, koncert su otvorili Ateist rep, punk rap grupa iz Novog Sada. Nastupaju u bazičnoj rokenrol postavi (bas, bubanj, gitara i vokal) što je interesantno za tu vrstu muzike. Sledeći su bili bend Lutke koje je svojim pop usmerenjem odstupio od opšteg konteksta. Publiku su ostavili ravnodušnom. Posle njih su izašli novokomponovani hardcore junaci Excess. Pokušali su da osmišljavanjem nastupa razbiju klišeirani pristup, ali su zastali na pola

puta i sve je ispalo prilično neubedljivo. Na redu su bili Instant karma, iz Zrenjanina, koji su svoj ritam i bluz set pristojno otpražili. Oni iza sebe imaju dva albuma. Iako ne pripadaju kategoriji „nov mlad bend”, bilo je lepo odmoriti uši uz njihove brušene pop pesmice. Generacija bez budućnosti iz Novog Sada je bend čije bi ime moglo stajati kao podnaslov festivala. Ova usvirana grupa izlila je na publiku veliku količinu punk i new wave nasleđa Novog Sada. A onda, oi punk katastrofa: Direktori. Na scenu izlazi sumanuta ekipa zbog koje su postavljene posebne mere predostrožnosti i za kojima ostaju skandali i incidenti. Prašina se podigla oko ultra-desničarskih, ulično-navijačkih refrena koji su od Direktora napravili kult pojavu unutar scene. Iako anarhičan nastup, muzički niskog kvaliteta, svoju publiku su doveli u stanje ekstatičnog oduševljenja. Ispraćeni su ovacijama.

Treće veče, četvrtak 26.11, zabeležilo je nešto veću posećenost (koja je inače bila razočaravajuće mala prethodnih dana) prvenstveno zahvaljujući imenima grupa koje su se pojavile. Započelo je grind core veseljem grupe U.R.G.H. Prva domaća interesantna pojava iz ovog podžanra pokazala je vrlo dobar kvalitet i

pružila odličnu zabavu publici kroz dvadesetpet pesama svog seta (u trajanju od dvadesetpet minuta!!). Otkrovenje - za neke, iako se to moglo i očekivati od D. Ružića Ruže (bivšeg frontmena Tri DeBELA Praseta, grupa koja je inače bila moj lični favorit). Sledeći su na scenu izašli povampireni Budweiser. Bend koji je pre izvesnog vremena napravio rep bum i sagoreo u sopstvenoj pretencioznosti. Sada se pojavljuje maksimalno redukovana postava bas, bubanj, gitara, jedan vokal (pamtite li predgrupu Discipline Kičme, pre dve godine u SKCu?). Bleđa mešavina starih i novih pesama, prilično bljutavo izvedenih ostavila je publiku frigidnom (kakva je uglavnom i bila). Treći su bili Poptones. Savršen gitarski pop od Smithsa do Stone Roses; prelepe pop pesme odsvirane svesno i zrelo. Na momente su zvučali zaista engleski, u najpozitivnijem značenju te reči. Izvanredno. Onda je usledio bend Akcija. Njihov, na trenutke osmišljen nastup i duhovite pesme su bile dobre i prijemčive za uvo. Opet, uspavana publika je pokazala malo interesovanja za njihovu muziku i najbolji odjek Akcija je imala u kritičarskoj i novinarskoj loži, gde su oduševljeno pevani njihovi hitići... Sledeći su bili Playboy koji su debitovali uživo na festivalu. Pompezno su najavljivani na radiju B92, gde su se jedino mogla čuti njihova dva demo snimka. Bend je nastao

iz grupe Presing (ex Pasmaters), odakle se ritam sekcija (basista i bubnjar) izdvojila i sa novim ljudima oformila grupu. Playboy su se pojavili šljašteće obučeni u najboljem maniru Glam stila, sa četiri atraktivne devojke koje su igrale na sceni i upotpunjavale najosmišljeniji scenski nastup u zvaničnoj konkurenciji festivala. Njihova muzika je odlična fankoidna svirka (ili ja tu vidim i Hendriksa u jezgru svega) koju nosi ritam i prašteća gitara sa dovoljno saksofona da se sviđi i Papa Jamesu. Međutim, glavni instrument je bubanj. Svira ga Miško, čovek koji je praktično osnivač grupe Playboy (inače je svirao u pokojnom bendu Klajberi). Čuo sam ga kao bubnjara Presinga kada me je oduševio najboljom solo tačkom na bubnjevima koju sam ikad doživeo. Ona se ne može drugačije opisati nego kao „istovremeno lupanje sto crnaca u njihove plemenske bubnjeve”. Najbolji bubnjar je dobio svoju nagradu, a publika, toga kao i uvek potpuno nesvesna, neponovljivo iskustvo iz temelja rock 'n' rolla. Thank you, ladies. Usledila je Kazna. Za uši, oči, imbecilnu, indolentnu publiku, sve nevernike, idiote, narodnjake i sve one koji *ne shvataju*. Sve što generacijski nisam mogao da doživim u muzici šezdesetih i sedamdesetih Kazna za uši je skupila, dodala osamdesete i izmešala devedesetih godina u najeksplozivniju smešu koja se ikada pojavila na ovim prostorima. Buka potresa salu Doma Omladine zaglušenu i prestravlenu, dok do bola urla muzika Kazne za uši i istiskuje energiju koja se vidi i dodiruje prstima. Posle toga, u klubu "Tačka" je bila svirka ritam & blues & pop grupe The Confused čija su tiha pojačala i diskretni vokali u prijatnoj klupskoj atmosferi odmarali izmorene duhove posle iscrpljujuće večeri.

Petak je bilo veče svodenja utisaka i dodele nagrada, što je po meni pomalo besmisleno kada je reč o ovakvim bendovima, čija svirka koja se snima na zvaničnoj, „velikoj” televiziji, sama po sebi nagrada. Za najbolji scenario spota nagradu je dobila Disciplina Kičme, za najbolju režiju i produkcijski projekat spotova EKV, a najbolji spot je bio „Ide voz” grupe Direktori. U izboru za rokenrol himnu Srbije pobedila je pesma „Koska” grupe Kazna za uši. Za najbolju svirku nagradu je dobio Crni lilihip, pa za najboljeg frontmena Drakula iz Direktora, titulu najperspektivnijeg benda uzeo je Playboy. Glavnu nagradu, nagradu za najubedljiviji medijsko-scenski nastup dobila su Deca Loših Muzičara. Kako kaže Dragoljub Đuričić, bubnjar grupe Leb i Sol i član stručnog žirija: „Izašli su iz

podruma, puno ih je i sjajni su. Sve to me podseća na Njujoršku underground scenu osamdesetih”.

BBS je uspeo da homogenizuje scenu i spoji bendove iz unutrašnjosti i Beograda. Na pitanje kako se tako dobar rokenrol rađa u unutrašnjosti, Vlada Ranković, gitarista i pevač Crnog lilihipa odgovara: „Mi imamo prave uzore. Scena u Jagodini je vrlo jaka, iako nepoznata zbog inercije medija. Drže je klinici od petnaest, šesnaest godina totalno iskreno i bez foliranja.” Aleksandar Janković (Instant karma - Zrenjanin) kaže: „Organizacija je O.K, mada je muzika daleko slabija od '81. Dobro je što je televizija konačno obratila pažnju na nas.”

Da bi se sve završilo onako kako treba, kao narodno veselje, pobrinuo se Amadeus Rambo. Iz vrljetnih planina unutrašnjosti pojavljuje se čovek u bundi i počne da priča svoje priče u urbanom miljeu, previše sterilnom spolja da bi bio svestan truleži u sopstvenoj utrobi. Sve se dešava po unapred određenoj šemi, kojom Rambo Amadeus parodira konceptualno ustrojstvo šoubiznisa. On igra, priča priče, svira gitaru i bubnjeve, peva „Hajde Kato, hajde zlato” i „Podmoskovske večeri”. Zabavljač u pravom smislu reči, u svom elementu uznemiravanja javnosti i remećenja Javne Učmalosti i Došade u koje su zapali Grad i Gradovi i koje je iz ponora i mraka izvukao i spasao „Emocionalni parazit br.1”. Festival je posle ponoći nastavljen u klubu „Tačka” gde je za to veče bila planirana žurka pobednika na kojoj bi se proslavljao ratni plen i uspeh. U velikoj gužvi, masa je ođavala poštovanje disko muzici jer, kad bolje razmislim, svi smo mi pomalo narodnjaci. „Zabava” je trajala do duboko u noć...

Događaj su organizovali RTS i Dom Omladine. Glavni urednik BBS je Nataša Milojević: „Najveći uspeh je što se televizija uključila. Za to možemo da zahvalimo nekim normalnim i pametnim ljudima u RTS-u koji ne preferiraju lovu i imaju njuh za prave stvari, kao što su Jovan Ristić, Feti Dautović i Bane Antović od koga potiče ideja za BBS. Na ovaj način stvaramo glavnu struju koja nije izgubila kontakt sa generacijom i koja će ubuduće biti stub scene. S lakih nota prelazimo na energiju.”

Nebojša Jovanović

DECA LOŠIH MUZIČARA

LITA XOFELI

AGENT 86, PUNISHMENT PARK

Datum + mesto: 17. 9. '92., Beograd, KST

Sviraju: Agent 86 (USA), Punishment Park (Norveška)

Prisutno ljudi: po slobodnoj proceni oko 1000

Cena karte: 500 din;

Prodavao se Agent 86: "Just Say No" LP, za 2000 din ili oko 4.5 USD; ne sećam se cene piva, ali je bilo skupo.

Koncerti stranih grupa kod nas još uvek (nažalost) nisu česta pojava, a pre nastupa Agent 86 i Punishment Park, zadnja svirka je bila unazad godinu i po. Turneja po YU počela je nastupom u Novom Sadu (na "Kapiji") mestu koje može da primi oko dvesta ljudi, kojim Agent 86 nisu zadovoljni, dok su Punishment Park oduševljeni. Koncert u BG je održan u četvrtak i uprkos tome se na KST-u skupilo više od oko hiljadu ljudi. Koliko je to velika brojka najbolje se može videti ako se uzme u obzir da je hiljadu ljudi ukupno došlo na dve večeri festivala „Brzi Bendovi Srbije“. Koncert je propisno najavljen na medijima iako je vremenski rok bio veoma kratak, ali plakata nešto nije bilo (?). Elem, Agent 86 su prvi izašli na binu i odsvirali svoj klasičan repertoar melodičnog HC-a u kome se na par mesta osetio reggae uticaj (npr. pesme „Trial By Media“ i „Capitol Police“). Čuli smo sve pesme sa njihovog najnovijeg LP-a „Just Say No“, kao i mnoštvo starih od kojih su svakako najzapaženije prošle one sa maksija „Apartheid American Style“. Publika je na početku bila mirna, ali je kasnije počela da igra (tu mislim na stejdž i sl. a ne na šotu), pre svega da bi se zabavila, a manje zbog toga što je bila ponesena muzikom. Norveška petorka Punishment Park vizuelno deluje dosta atraktivno, u najmanju ruku egzotično za underground sastave. Tu mislim na klavijature i pevačicu, koji su po mom mišljenju najveći minus benda. Klavijature same po sebi ne mogu doneti ništa dobro (za ovu vrstu muzike), već samo umekšavaju i sakate zvuk, a ženski vokal je „malo“ previsok; možda za operu, ali nikako za hard core. S druge strane gitara, bas i bubanj su pravi kontast ovako "mekaniji" muzici i zaista je šteta što više ne dolaze do izražaja. Atmosfera na PP nije bila baš najbolja, štaviše bilo je tužno. Simpatični Norvežani su izviždani... Ozvučenje je na oba benda bilo izuzetno dobro, mada je PP zvuk bio malo lošije namešten - ionako visok vokal je još više dolazio do izražaja. Sutradan je usledio koncert u Smederevu, pre koga je Mike (gitara u Agent 86) imao neprijatne susrete bliske vrste sa lokalnim mafijašima (čitaj: potukao se). Na koncertu u Smederevskoj Palanci (subota) basista PP je gadan pepeljarom, a sem toga je stopedeset ljudi ušlo džabe, a na putu do Niša (tamo su svirali u nedelju) „naši“ su naplatili putarinu od trista maraka (ne poštanskih). Ovi događaji su umnogome pokvarili izuzetnu sliku i doživljaj njihovog beogradskog nastupa. Na povratku ka Mađarskoj granici zaustavili su se u jednom BG studiju gde su Agent 86. snimili materijal za 7" EP. Evo kratkog razgovora sa muzičarima, postave Agent 86: Mike-gitara + vokal; Michelle-bas; Rob-bubanj;

- Upoznaj nas sa istorijom Agent 86 ukratko?

Mike: Postojimo već više od deset godina, do sada smo izdali 1983: "Protect the Earth" 7"EP, prošli kroz nekoliko promena postave, zatim smo realizovali "Scarry Action", pa 12" maxi "Apartheid American Style", objavili i LP za francusku etiketu New Wave, 7" "Vietnam Generation" i LP "Just Say No". Tokom tih deset godina promenili smo puno članova benda, najviše bubnjara.

- Šta je uticalo na vaš dolazak u Jugoslaviju?

Mike: Nama je u poslednjem trenutku otkazana celokupna turneja po Francuskoj, i još neki koncerti, više od dvadeset nastupa, tako da nam se pojavilo više od mesec dana slobodnog vremena. Dve nedelje smo proveli kod prijatelja u Holandiji, a tada smo se povezali sa jugoslovenskim promoterom koji je organizovao ovu turneju.

- Utisci sa granice?

Michele: Utisci sa granice su veoma različiti. Preovladao je onaj negativan da su nam vaše vlasti dozvolile da u Jugoslaviji boravimo samo sedam dana nakon čega moramo da izađemo. U slučaju da prekoračimo rok bićemo uhapšeni. No bilo je i pozitivnih utisaka pošto na Mađarskoj strani granice raste kanabis izuzetnog kvaliteta u izuzetnim količinama (smeh, a zatim pokazuje pasoš)

- Kako je devojci da svira u bendu?

Michele: U svakom slučaju veoma lepo, i interesantno. To je dobro i za grupu, jer mislim da imam neki drugačiji način sviranja basa nego što je uobičajeno, a i devojka sama po sebi ima drugačiji mentalitet. Ponekad je teško, ponekad sam usamljena, ali se ja dosta dobro uklapam u okolinu, pa mi stalno druženje sa muškarcima ne predstavlja neki veliki problem.

- Kako ste zadovoljni koncertom?

Rob: Atmosfera je bila fantastična, ovo je ja mislim naš najbolji koncert. Svirali smo i sa tako poznatim imenima kao Bad Religion i G.B.H. ali nikad nije bilo ovako dobro. Mike: Slažem se sa Robom, a i zvuk je bio dobar. Mi smo mislili da će sve biti mnogo lošije sa tehničke strane, ali smo prijatno iznenađeni.

- Snimićete kod nas neki materijal?

Rob: Da sigurno, da potrošimo ove dinare. Našli smo dobar studio, sa dvadesetčetiri kanala za trideset DEM po satu, što je za naše pojmove jeftino. Isti takav studio u USA koštao bi nas tri puta više. Realizovaćemo četiri pesme koje će se objaviti na 7" EP-u, za jednu etiketu iz Nju Jorka.

- Nešto za kraj?

Mike: Nadam se da ćemo se ponovo videti u nekim boljim okolnostima.

Nakon Jugoslavije, ova dva benda su se zaputili u Italiju gde su imali nesreću da im se pokvari kamion, pa su se Punishment Park vratili u Norvešku, a Agent 86 su nastavili turneju, jer im nije baš jednostavno da se vrate u USA.

Milan Mrden

NO GOD, NO GUNS, NO GOVERNMENT - AGENT 86

Capitalism, communism, which one will it be?

I say no goverment is what we really need

Jet fighters in the sky, which side is it now?

Another war in God's name or is it just Moscow?

No gods, no guns, no government

Is what we really need

No gods, no guns, no government

Is the life for me

Terrorism, nationalism, worker against boss

Hunger, starvation, another soldier lost

Living in the atmosphere of darkness and pain

Happiness and freedom are what we have to gain.

KUD IDIJOTI - „GLUPOST JE NEUNIŠTIVA”, LP/CD

Trulo je početi bilo koji tekst politikom, ali raspadom stare YU Kud Idijoti su postali inostrani bend, dok su opet u svojoj „novoj” državi sigurno postali bar jedan od tri najbolja domaća nezavisna sastava.

Sve svoje osnovne utiske najbolje ću izraziti ovako: ne poznajem ni jednu osobu (uključujući sebe) koja je čula novi materijal simpatičnih Puljana, a da joj se ne sviđa. Melodija je prisutnija mnogo više nego ranije, kao i izrazita usporenost pojedinih delova i komercijalizacija, ali glavna karakteristika - dobro zezanje - je prisutna u pravoj meri i upotrebljena na prave načine. Petnaest pesama se nekome može učiniti puno, ali ukupnom dužinom malo više od pola sata to se opovrgava.

U vreme kada se u Hrvatskoj snimaju rodoljubive pesme podrške „herojskoj borbi” pisane na „nepatvorenom kroatskom tisućljetnom jeziku” Idijoti nalaze i inspiraciju za ironiju (npr. „Delamo Skifo”), a meni je zaista prava misterija prva strofa pesme „Uvod u tehnološku revoluciju”. Organizovao bih nagradni natječaj, tko pogodi tekst dobija ploču, i siguran sam da bi ploča ostala u mom vlasništvu.

Izvesna doza (a)političnosti je i dalje prisutna („Amerika (anti-anti)”, „Bepo vrati se”), (anti)pomodarstva („Nema više snifera”) tako da neki „ozbiljniji” slušalac ima materijala kada je reč o „velikim, vaznim i istorijskim pitanjima”. Kvalitet i dopadljivost svih pesama su manje-više isti, (bar za 9 na skali 1-10), dok se svojom „idijotivnošću” izdvajaju naslovna „Glupost je neuništiva”, svakako „Nostra Bandiera” i „Det en distrakšn”.

Punk koreni su pokleklili pred naletima rock'n rolla, i inventivnostima i muzičkim sposobnostima svih članova benda (a naročito bubnjara i pevača). Idijoti su bili na turneji u Italiji, svirali su u Sloveniji sa Partibrejkersima (a najavljen je samostalni koncert u Ljubljani za 19. dec), u planu su i Nemačka, Švajcarska, a „Glupost...” je objavljena i na CD-u. Zar je potreban još neki dokaz (nama običnim smrtnicima) o kvalitetu novih pesama? Samo je glupost beskrajna... i neuništiva.

Milan Mrden

DIREKTORI - „DIREKTORI”, LP

Prvi LP relativno mladog benda (cirka dve godine), veterana BG scene je ugledao svetlost dana sa oko pet meseci zakašnjenja. U svakom slučaju privatna kuća „Carlo rec.” je realizovala još jedan svoj vinilni projekat i na najboljem je putu da postane možda najvažniji domaći nezavisni izdavač.

Direktori su bend koji je veoma brzo napredovao, podjednaku zaslugu pripisujem i članovima benda i opštim političkim okolnostima danas. Moglo bi se reći da ova ploča predstavlja odraz odnosa i događanja u našem društvu i pitanje je da li bi sam bend bio toliko popularan da živimo u nekom „normalnom” svetu.

Muzički prevladuje oi! sa povremenim uticajima punk i ska muzike. Od pesama se svakako moraju izdvojiti odlične „Njoj” i „Umoran i nikakav” koje su možda najbolje oi! pesme ikad urađene u YU. „Bando Crvena.” ste svi čuli, bar kao poklič sa demonstracija istoimena pesma predstavlja novu himnu „mlade i buntovne generacije”. Jedini ali po meni veoma veliki minus je navijačko-nacionalistička „Mrzim Hajduk” i bez ovog songa prvi vinil Direktora bi se mnogo bolje kotirao, a i u „Dudi” ima nekih stihova koji zaista iritiraju...

Ukoliko mrzite Hajduk, Tudmana, komunjare, jedete burek i jogurt, i navijate za Zvezdu, a uz to i konzumirate alkohol savršena ploča za vas, a ako ne zadovoljavate bar jedan od navedenih kriterijuma naći ćete nešto i što vam se ne sviđa.

M.M.

foto: Dragan Vučković

KBO - „ZA JEDAN KORAK”, CD IZDAVAČ - „ONKRA REC.”, FRANCUSKA

Trećim po redu izdanju KBO nastavljaju svoj opus i definitivno se ustoličuju kao možda najbolji YU nezavisni bend. Na CD-u ima trinaest pesama različitog kvaliteta, ali opšti utisak da je materijal mekši i malo sporiji nego ranije. Ipak, se u svemu oseća stari KBO zvuk. Nauštrb usporenosti ima mnogo više melodije, a bogami, i jedna do dve balade. Ne bih želeo da prenačim ali se na momente oseća neki Bad Religion zvuk, bar se meni čini.

Produkcija je sa izraženim gitarama, dok niži tonovi - basovi nisu preforsirani kao na „Pozovi 93”. Uz sve prethodne kvalitete treba napomenuti i da je snimano u jednom odličnom studiu u Novom Sadu. Omot je sa veoma lepom porukom, u pozadini je Berlinski zid, a na njemu je otisak martinki. Obratite pažnju na pesme: „Nikad”, „Za jedan korak”, „Osveta”, „Intermezzo” (instrumental), „Ubijte me” i „Uhvati daljinu”. Ne mogu a da ne kažem, da bi tekstovi mogli biti i bolji. KBO su najbolji bend, pa se od njih i očekuje najbolje. Sem par sitnijih zamerki, odlično izdanje, a kad se sve sabere i oduzme jedno od tri najbolja domaća proteklih godinu dana.

M.M.

INSPIRAL CARPETS - „REVENGE OF THE GOLDFISH”

„Generations”. Slušajte pet puta ako prvi put ne osetite. Ošamućenje za početak. Posle mistična „Bitches Brew”, najmelodičnija „Dragging Me Down”, najposebnija po stilu „Two Word's Collide”, „Rain Song”, pesma u čijoj se sedmoj sekundi već plače...

Već 3. savršeni album. Teško je prihvatljiva činjenica, kada se zna da se radi o jednom od 7398 mladih sastava ostrva, koje je naizgled mančesterska pomama izbacila u prvi plan kao „instant-atrakciju”. I onda dođu oni, sa svim svojim limenim vojnicima i bubnjevima, sa pečurka frizurama i osmesima, koji su taman toliko idealni da moj mali brat primeti: „Kad porastem, biću Carpet.”. Možda su već idoli.

Maja Uzelac

ROCK'N'ROLL HOMAGE

THE GRATEFUL DEAD

Danas većinom gomila otkačenih matoraca, članovi grupe The Grateful Dead su pre ne tako mnogo godina bili jedni od utemeljivača onoga što se nazivalo psihodelijom, alternativom, undergroundom i sl. Ne može se tačno reći ko je odgovoran za stvaranje ovakve vrste grupe ali je činjenica da je opšta atmosfera koja je vladala u zalivu San Francisco u drugoj polovini šezdesetih godina doprinela jedinstvenom zvuku koji su kasnije mnogi želeli da prisvoje.

Kao prvo, svi članovi grupe su bili stalni ucesnici tzv. „LSD testova” koji su, u najmanju ruku, doveli do stvaranja razlike. Do pred kraj šezdesetih godina LSD je bio legalizovano sredstvo za „proširenje svesti” i veliki broj mladih u San Francisku su ga uzivali u meri u kojoj im je prijalo. Pa tako i većina muzičara, slikara i uopšte umetnika. Slobodna atmosfera koja je vladala dovela je do stvaranja velikog broja grupa koje su najčešće bile užasne jer poznavanje nekog instrumenta tada nije bilo merilo da bi se sviralo u nekoj grupi, već samo čista želja da se na taj način prekrati vreme.

Tako otprilike počinje i priča o The Grateful Dead. Jerry Garcia je još od rane mladosti bio beznadežno zaluden muzikom iako se nikad njom nije bavio na bilo kakav akademski način. 1959. godine on se dobrovoljno prijavio u vojsku odakle je posle devet meseci bio isteran zbog bežanja. Od tada pa nadalje nikad nije prestao da svira. Njegovo prvobitno interesovanje bio je etnički blues, folk i uopšte tradicionalna muzika u SAD. U cilju upoznavanja drugih muzičara i drugih stilova, proputovao je zemlju pilotirajući u sopstvenom aviončiću. Kasnije je, iz sličnih razloga, upoznao korene američke muzike svirajući nekoliko godina po barovima, kafeterijama i sličnim mestima. Jedno vreme je bio profesor gitare u prodavnici ploča koju je držao, tj. u kojoj je radio Bill Kreutzmann, koji je kasnije postao član The Grateful Dead-a. Pre nego što su The Grateful Dead nastali, Jerry Garcia je svirao u više sastava čiji je stil bio od Country-rock stila do Bluegrass-a, od kojih vredi pomenuti Wildwood Boys i Mother McCree's Uptown Jug Band. Prvi od pomenutih je osnovao sa svojim srednjoškolskim drugom Robert Hunter-om, koji je takođe postao član grupe, ali ne kao muzičar već kao tekstopisac, tj. pesnik kako je najčešće navedeno na njihovim pločama. U drugoj od pomenutih grupa su nastupali dva buduća člana The Grateful Dead, Ron „Pigpen” McKernan i Bob Weir. Ipak, možda je najbitnija preteča The Grateful Dead bila grupa Warlocks. U njoj su svrali Jerry Garcia, Pigpen, Bill Kreutzmann, Bob Weir, Phil Lesh. Ova grupa je u početku imala korene u Rock and Roll-u ali je pod uticajem LSD-a njihova muzika postajala sve manje konvencionalna. Pigpen je neko vreme pratio Janis Joplin po klubovima u kojima je nastupala, basista Phil Lesh je bio obrazovan kao trubač klasičnog usmerenja sa Zapadne obale, ali Bob Weir je bio žila kucavica sa svojim intelektualnim stilom, dugom ravnom kosom i nešto pristojnijim izgledom od ostalih. U grupi je bilo previše različitosti da bi prihvatila bilo koji od klasičnih obrazaca. Phil Lesh je pravio tendenciozno orkestrirane atonalne pesme, Pigpen sastavljao čudne Blues kompozicije, Garcia sklapao isprekidane solo deonice koje su bile mešavina Chuck Berry-a i tradicionalnog stila, dok je Weir svemu davao izgled sveopšte naivnosti i dečake zanesenosti. Grateful Dead su nastali direktno iz Warlocksa uzevši ime iz Oksfordskog rečnika koji se slučajno našao u Garcianim rukama za vreme jedne žurke kod Lesh-a. Grupi se '68 pridružuje Mickey Hart, koji je bio njihov obožavalac. Poznao je Kreutzmanna, uspeo da par puta odsvira ponešto sa grupom i da konačno uleti u sastav.

Do '66. godine The Grateful Dead su, uz Jefferson Airplane, Big Brother And The Holding Company i Quicksilver Messenger Service predstavljali najveću atrakciju na zapadnoj obali. Njihovi koncerti su bili često za džabe i predstavljali su jedno grupno uživanje; LSD je bio svuda, scenski nastupi su bili praćeni vizuelnim utiskom, koji se najčešće bazirao na uzastopnom smenjivanju boja i oblika. Sve što su svirali bilo je krajnje čudno i često su se gubili

u beskrajnim improvizacijama, mada ovo poslednje nije bilo ni bitno publici koja je bila isuviše ufixsana da bi primetila o čemu se radi. Često aluzivni tekstovi Roberta Huntera, kao i neizbežni hipi motivi, doveli su do velikog interesovanja. Ipak, njihov prvi album je izašao tek 1967., a do tada su već stekli kult status kao živa atrakcija. Iako je njihova muzika bila prilično čudna izdavačkoj kući, album The Grateful Dead je predstavljao početak duge karijere na vinilu. Prvi album je bio ekstrem što se tiče vremena za koje je bio snimljen (samo za tri dana), drugi je bio sniman šest meseci. Prvi albumi su postizali uspeh kod kritike, ali ne i komercijalan. Verovatno zbog činjenice da i pored izuzetnog muziciranja u grupi nije postojao ni jedan član koji bi bio dovoljno harizmatičan. Nekoliko sledećih albuma predstavljali su koncertna ostvarenja, koja su u stvari uvek bila osovina muzičkog stvaralaštva grupe. 1973. godine Pigpen umire od krvarenja u želudcu, na turneji na koju je pošao uprkos savetima lekara. Od '72. godine, ostali članovi rade samostalno: Garcia i Weir izdaju solo albume, a vremenom nastaju i propratne grupe kao The New Riders Of The Purple Sage, Kingfish, Diga Rhythm Band, Seastones, itd. Krajem sedamdesetih karijera ove zaista sjajne grupe spala je na najniže grane jer su zapali u klopku eksperimantisanja sa tada popularnim stilovima kao što su pop, disko i sl. Medjutim, posle jednog do dva albuma vratili su se (koliko je to moguće) onome od čega su počeli.

Tokom osamdesetih njihov stvaralački rad ne zamire i 1990. oni izdaju prvi živi album u devet godina. 1991. izlazi album Dedicated na kome su različiti umetnici, medju kojima Elvis Costello, Suzane Vega, Jane's Addiction, Midnight Oil i drugi koji sviraju pesme The Grateful Dead. Očajna kompilacija koja, hvala bogu, nema puno veze sa muzikom Dead-a. Kratak istorijat jedne izvanredne grupe koja je najbolji pokazatelj kako se nekad živelo i koliko danas muzika nema ni dušu ni smisao, a o poruci i da ne pričamo, možda je nedovoljan razlog da se neko zainteresuje ozbiljnije za njihova izdanja, ali ako ikome ikad padne na pamet da bi malo psihodelije pomešane sa svim ostalim moglo da promeni nešto u iovako nezanimljivoj sadašnjici, moja preporuka je: Aoxomoxoa, Workingman's Dead, Europe '72, American Beauty ili, skromnije, What a Strange Trip it's Been.

Aleksandar Novaković

SUMERCI SU PROGLEDALI

Moram da vam se požalim da loše spavam u poslednje vreme. Zaista loše. Izgleda da uzrok tome nije samo jebena vrućina, nego i ovi snovi koji me muče. A možda je i vrućina uzročnik tih mora? Ne, neće biti, ipak mislim da je svemu kriv onaj ministar za prosvetu i njegovi sledbenici za katedrama. Jer, čim zaspim, neko od njih mi se prikači, i ne prode ni deset minuta, a ja već moram da ustajem iz kreveta i ljutito se odam psovanju.

Eto, sinoć me pohodila profesorka srpskog maskirana u voditelja neke zabavne emisije, sa učenicima kao specijalnim gostima. Na žalost, nije im postavljala pitanja o muzici i sportu, već, pogadate, o Don Kihotu. Pa, evo i te grozote:

LICA:

- voditelj (profesorka)
- H. L. Borhes (jedan od mojih kolega se maskirao u poznatog književnika)
- tetka
- Učenici, gosti emisije:
 - Gojko
 - Neša
 - Klaudija
 - Miškica
 - Doka
 - Ja
- publika, režija, kamermani i ko sve ne.

VODITELJ: Zdravo, živo, dragi gledaoci! Sever, ili ruka? Živelo Srpsko Jajce, slobodno! Servantes, Servantes, Servantes, ... Šta znate o Servantesu? Azimut!? Podesite azimut, film o Indijancu samo što je pao. Tvoja želja je nama zapovest, mamu mu jebem!

KLAUDIJA: Jedan od modernih romana i još značajnija dela, ali devetnaesti vek je prošao, debilčino jedna. Vesna, je li zvala ona budala?

VODITELJ: Ćuti, Klaudija, Gojko će mi reći nešto o Don Kihotu.

GOJKO: Uh... Evo, samo momenat, da se saberem... Aha, evo! U to vreme je mnogo u lošem uticaju na, mislim, nisu ni imali tako da tvori sve te... Ovaj, u drugi plan građaninu. Nastao je i iz one o špa... španskom prevodio knjiga u osamnaestom, mislim, ono drugo lice doživljava. Na neki način, da kažem, svrha samog romana da takoreći u to vreme i ovaj, čitali su samom tipu... Uticaj... Uticaj... Sa ako se moral u tih u to vreme rekao događaje... Puno... Veliko o tim protokolima... koji... time... još i uvek nevezano na bol mora... Van, kao naporan... Spontano, naporan...

DOKA: Ja mislim da je... Dobro, dobro, da počivaju na knjigama, viteštvo se, ipak, ne uči.

JA: Ali, kralj je kazao vilenjaku da baci čini, nafta na autoputu se tresla do vrha, a šeik je vozio kadilak, ostavio je krstarenje i dole, jer mu je sin stajao na cevima od radijatora, što se šerifu ne sviđa.

MIŠKICA: On ne treba... da čujem... da bude napravljen, i, u stvari je tip u bolesnoj mašti, donosi ljudima nesreću.

DOKA: E, zašto meni sve najgore da se događa?! Pa, eto, sinoć...

JA: Šta, umrla ti je keva, pa si potišten zbog toga, uleteo bez njega u međugradski autobus, i pokušao da siluješ 78-godišnjeg invalida, sve vreme vrišteći zbog nesnosnih bolova u stomaku? (čuje se smeh iz publike)

DOKA: Pa, dobro, nije toliko strašno...

VODITELJ: Hajde, Gojko, nastavi...

GOJKO: Iskorenile, izgleda - pa gde je pravi put? Hoću ja, mislim, hvala Bogu, da ismeje književnost, ono što sam malo nezavisno od, zašto je video, na primer, prepoznao, i... Poruka, da čujem, oplemenjuje dušu! Razumeš? Trideset tri ranjena, a zbog, a to je ovamo 15km od dva litara nafte i da radi autoput, odugovlačenje carinskog prelaza, pare, dok ja, razumeš, lako ćemo... Da, malo jeste, hoće, delimo 26 fakulteta, capa-lapa-lap uhvatiti i pičiti, i čoveka i ovi tvoji, zavisi sad, rečeno je, ko će koga...

H.L.BORHES: Oh, Jesus Christ, here is auntie!!

Zajedno sa njegovim glasom uši mi para zvuk zvona, možda školskog, a možda i sa mog sata. Pa, ako vam se nije svideo ovaj san, moram vam reći da je sve sjajno dok se časovi još održavaju u urbanom ambijentu - sećam se da sam jednom sanjao kako u nekoj afričkoj savani (na času muzičke kulture) kokos pada u Zenonov tenk, poistovećujući se sa životinjom... No, kao što bi rekao Neša - nema lepše luke od bostonske, bostonske (u lokalnom žargonu - sve se leči, pa i fraktura lobanje) - tek sada nastaju prave muke - sve to treba proći uživo.

p.s. Svaka sličnost sa planom Beograda, sa Faustom, sa srpskohrvatskim jezikom za strane turiste i šahovskom enciklopedijom, kao i sa filmovima o Sidu Vicosu je izmišljena (plod je vaše uobrazilje).

Dorđe Pašić

Žvaćite, grickajte, držite dijetu - sve u korist želuca

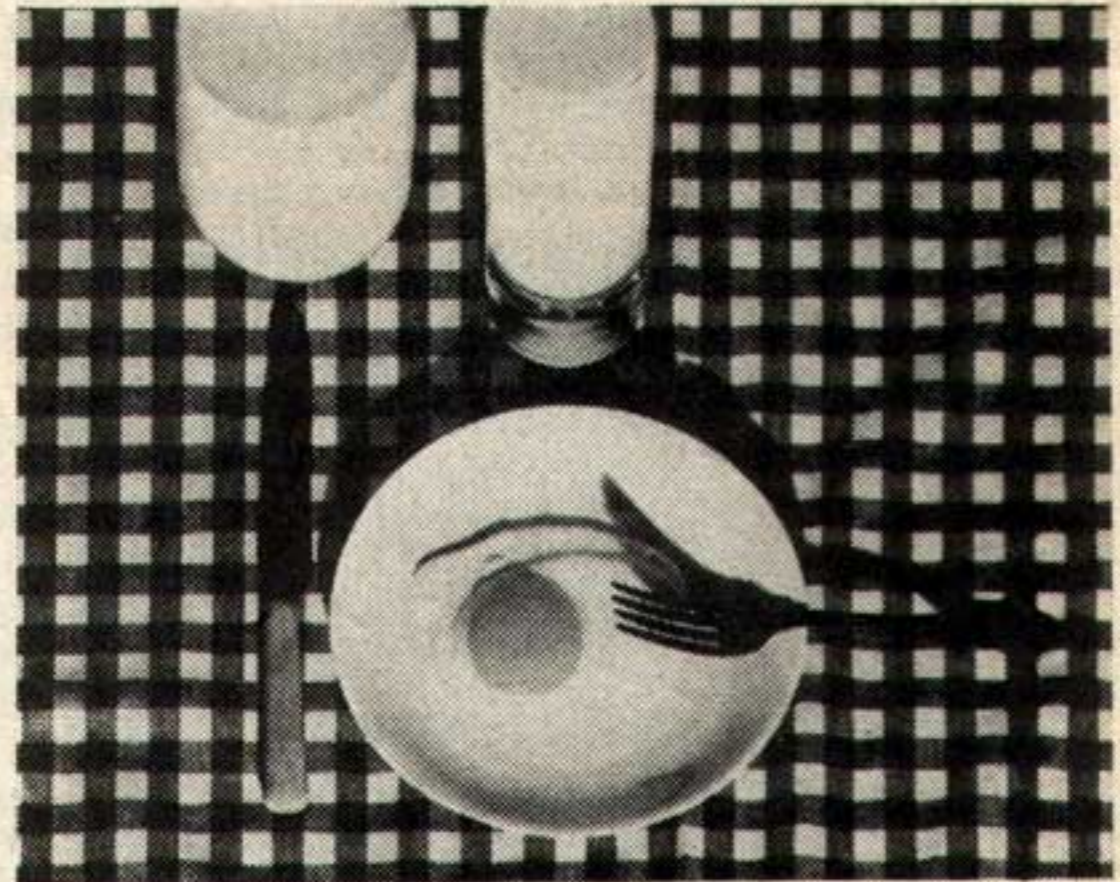
Ah ta hrana! Da li se upitaš nekad koliko puta dnevno imaš okršaj sa sopstvenim frižiderom i ne čini li ti se nekad da ti se u mislima vrte pečeni pilići i sudaraju „Pijani kolaži” na „Ledenoj torti”?!
Na velikom odmoru trčiš da stigneš prvi u pekaru i žvakneš nešto pre nego što zapališ po jednu u školskom. U busu, na putu kući sanjaš o tome da tvoja keva već jednom počne da kuva. Pre učenja pronalaziš sto i jedan razlog da odeš do kuhinje i zaviriš u frižider. A kada konačno sedneš da učiš, imaš nenormalnu potrebu da nešto usput grickaš (navodno zbog bolje koncentracije). Sladoled, kafa, topla čokolada, kokice - nemoj da se zavaravaš, sve je to hrana, i ne mora da je kuvano.

I ostavi one priče „ja ništa ne jedem” ili ono kao „ja samo doručkujem i jedem voće”; takvi ljudi se samo foliraju i glume strance, oni su u fazonu Džoa Kolins i Lepe Brene, a ustvari su opterećeni mislima o hrani. A kladim se da se redovno, potajno u nekoj zabačenoj poslastičarnici krkaju krempitama a pre toga su slistili tepsiju bureka sa sirom! O.K.! Hrana je zdrava, uostalom ne živi se od vazduha. Hrana je simbol za početak novog dana. Ali, ne treba naravno preterivati.

O hrani posebno mnogo razmišljamo u hladnim periodima, naročito zimi. Doktori kažu da je baš jesen najpovoljnije vreme za mršavljenje, ali u nas to pravilo ne važi. Ne važi i gotovo! Jer, najveći broj slava je baš s početka jeseni pa do proleća, a gde su Nova Godina, Božić, Uskrs, svadbe, ispraćaji, pa zimski raspust kada si primoran da bar jednom nedeljno odeš kod babe na ručak! Sve te proslave, porodični skupovi, ručkovi i večere i ne bi bili tako strašni da se bar jelovnik menja ili kada bi bilo moguće da bar nešto eskiviraš. Ali, kod nas važi pravilo sve po redu i od svega po malo! A čega to?! Pa zna se; prvo ruska salata, meze, pihtije, pita sa sirom, proja, zatim čorba ili supa, pa sarma ili podvarak, pečenje, zatim torte i sitni kolači i na kraju kafa! Sve to po redu i obavezno da se proba, tako da se ručak oduži do večere a večera do doručka. Uh! Malo je previše. Kada se sve to ponavlja dva do tri puta mesečno, pap i češće, onda je to terorizam na organizam! Doduše, u novije vreme domaćice su nešto dovitljivije, pa su vidljive i neke razlike koje treba da razbiju

monotoniju. Recimo, različiti su tanjiri, pa su ove godine čaše u boji i imaju sličicu sa strane; ili neke ne seku gibanicu na kocke već u obliku trougla, i serviraju vam rusku salatu na francuski način (u čaši za sladoled)! A ako si baš toliki baksuz da te snađe svadba ili ispraćaj u sred zime, počni intenzivno da trčiš ili kupuj garderobu tri broja veću! Nakon svega ujutru vapiš za sodom-bikarbonom, ali bi posle podne rado ponovio sve ispočetka. Stvar navike, zar ne?!

Nemam nameru da ti otvorim apetit ili naprotiv ubijem volju za hranom, sve je dozvoljeno, jedite koliko god želite, žvaćite, meljite ili držite dijetu, ali jedite. Ako ste prepoznali sebe u nekoj od poslastica alal-vera, ako ne onda trk do frižidera i uživajte! A kada budete preuzeli šerpe i lonce u svoje ruke trudite se da na žurkama ne menjate samo tanjire već i ono u njima. Sve u korist želuca!

Prijatno!

Ivana Brojčin

PROJEKAT

Novac je prevaziđen još pre večnosti; besmrtnost je sasvim obična stvar; uspeh zavisi od izbora nivoa, slava i moć su takode po opredeljenju, a lepotu kao pojam je izbrisala genetska evolucija koja je uslovlila da osoba izgleda upravo onako kako želi onaj ko je vidi. Otkada su ljudi svrgnuli Boga sve se odvija brzo jer nema više nikog da koči razvoj čuvajući za sebe najbolje. Prilagođavanje teče bez problema-pristupa se „projektu” prihvaćenom na početku večnosti. Prva faza projekta, „kupoprodaja”, je bezbolna i trajna, a već nakon nekoliko sati sledi završna „restauracija duše” - fragmentarno i prema katalogu.

Ni davo nije više ono što je nekad bio.

Aleksandra B.

Tako smešne stvari. Kolači sa makom. Jako velike uši na svakom malom dečaku. Stari prosjak-manijak i njegov dobri pas. Spomenik "palom borcu" sa jabukom u ustima. Jedan izmutirani glas. Zamenik predsednika sa "žnj" na čelu. Zvuci Baha

Sindrom
grada

iz kupatila. Mrlje od džema na mladinom velu. Praha, straha i kraha u ogromnim količinama i još ponešto. A meni je umro prijatelj.

M.U.

• STRIP •

B.E.T.O.N.
PRODAJNINS
© 1992

KULT HORROR STRAVA & UŽAS EPIZODA SERIJAL B.E.T.O.N.-A

KAFA U ULICI BRESTOVA

BY
JAGOŠ KALEŽIĆ

IZVINJAVAMO SE ČITAOCIMA KOJI SU U OVOM BROJU OČEKIVALI STRIP "ČMIKI PRIČA"

LITA XOFELI

B.E.T.O.N. PRODAJNINS © 1992

ИГРЕ СУ ИЗМИШЉЕНЕ ДА ЗАБАВЉАЈУ ДЕЦУ,

А НА ДЕЦИ ОСТАЈЕ ДА МЕЊАЈУ СТВАРИ

ШТА ХОЋЕШ